Ազգ
Azg
13 ՄԱՅԻՍ 2007 ԿԻՐԱԿԻ 88 (3740)

Հայաստանի գրապալատ

«Ջերմուկն» արգելվեց նաեւ Արաբական Միացյալ Էմիրություններում

«Մեդիամաքս» լրատվական գործակալությունը, վկայակոչելով Gulf News գործակալության տարածած հաղորդագրությունը, տեղեկացնում է, որ Արաբական Միացյալ Էմիրություններում արգելվել է «Ջերմուկի» վաճառքը: Այդ որոշումն ընդունել է ԱՄԷ տեղական ինքնավարությունների գլխավոր քարտուղարությունը: Արգելքի պատճառը հանքային ջրում հայտնաբերված մկնդեղի (արսենիումի) մեծ քանակն է: Սակայն չի նշվել, թե խոսքն ընդհանրապես «Ջերմուկին» է վերաբերում, թե որեւէ ընկերության արտադրածին: Հիշեցնենք, որ նույն պատճառով հայկական այս հանքային ջրի վաճառքն արգելվել էր՝ մի քանի տարի առաջ Գերմանիայում, իսկ վերջերս՝ ԱՄՆ-ում, Կանադայում, Հունաստանում, Կիպրոսում: Այս առնչությամբ հայկական «Ջերմուկ» արտահանողներն իրենց արտադրանքի ստանդարտները միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնելու կամ արտերկրում իրենց դեմ ներկայացված մեղադրանքները հերքելու փոխարեն փորձում են համոզել իրենց արտադրանքի անվնաս լինելը տեղական հեռուստաընկերություններին: Գուցե այս, հերթական արգելքը ստիպի նրանց դրա պատճառները իրենց մեջ փնտրել, այլ ոչ թե իրենցից դուրս:

Ա. Մ.

59,4 ՏՈԿՈՍ

Ընտրություններին մասնակցությունը բարձր է եղել

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

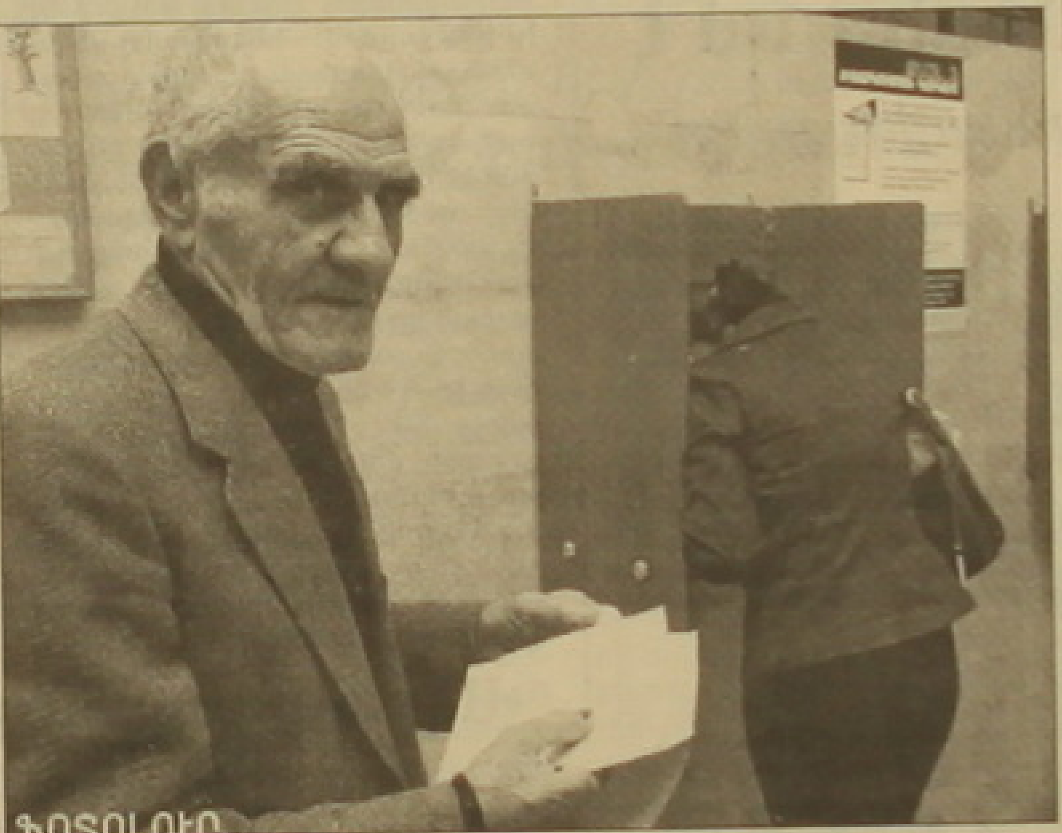

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Այս ընտրությունները պետք է նախորդ բոլորից տարբեր լինեն, համոզված էին բոլորը՝ ընդդիմադիր թե իշխանամետ, պաշտոնյա թե հասարակ մարդ: Դիտորդների այն գնահատականները, թե անտարբերներն այս ընտրություններին շատ են լինելու, չարդարացան: Հավանաբար կուսակցությունների եւ թեկնածուների մեծ թիվը (համամասնականով՝ 1245, մեծամասնականով 119 թեկնածու) քվեատուփերի մոտ էր տարել ակտիվ ընտրողների մեծ մասին՝ իրենց ընտրյալներին անքվե չթողնելով: Ընտրողների թիվը ըստ ԿԸՀ կայքի 2 237 810 էր՝ գումարած լրացուցիչ ցուցակների ընտրողները, զինծառայողները եւ ոստիկանները: Միջազգային տարբեր կազմակերպությունների 767 եւ տեղական 10 000 դիտորդներ ակնդետ հետեւում էին ընտրությունների ընթացքին եւ արդեն այսօր պետք է հրապարակեն ընտրությունների իրենց նախնական գնահատականները: ԿԸՀ-ն այս տարի առաջին անգամ տվյալների ավտոմատացված համակարգ էր ներդրել, որը թույլ տվեց արագացված տեմպերով տեղամասերից տվյալներ ստանալ: Այս բոլոր տեղեկություններով արդեն երեկ առավոտյան ԶԼՄ-ների կողմից գոտեպնդված ընտրողի բավական բարձր թիվ գնաց 1923 տեղամաս, անգամ մինչեւ կեսօր հերթեր գոյացրեց եւ ընտրեց: Ընտրատեղամասերի մի զգալի մասում հերթեր էին նաեւ օրվա երկրորդ կեսին:

Տես էջ 4

ՃԱՆԱՉՈՒՄ

Բասկերը ճանաչել են Հայոց ցեղասպանությունը

Հայոց ցեղասպանության ճանաչման մասին հռչակագիր է ընդունվել Բասկերի երկրի (Իսպանիա) խորհրդարանի ապրիլի 20-ի ընդլայնված նիստում: Այս մասին հաղորդում է ֆրանսահայ անկախ լրագրող **Ժան Էսքիյանը**: Հռչակագրում մասնավորապես ասվում է. «Մարդկության պատմության մեջ առաջին անգամ ծրագրված եւ կազմակերպված ցեղասպանությունն իրականացվել է երիտթուրքերի՝ պանթուրքիզմի հետեւողական հետնորդների կողմից, սպանվել է գրեթե 2 մլն հայ: Այդ հանցագործությունը պետք է դատապարտվի ապագայում նմանատիպ կրկնությունից խուսափելու համար: Նաեւ պետք է վերականգնվեն զոհերի ազգային իրավունքները եւ դատապարտվեն մեղավորները: Այդ ցեղասպանությունը պետք է դատապարտվի բասկերի եւ աշխարհի բոլոր ժողովուրդների կողմից: Բասկերը դատապարտում են էթնիկ, կրոնական եւ քաղաքական խտրականությունը: Այս հռչակագրով բասկերի խորհրդարանն իր ձայնն է միացնում այլ պետական ինստիտուտների, այդ թվում Եվրախորհրդարանի, Եվրոպայի խորհրդի եւ այլ երկրների խորհրդարանների ձայնին»:

Այնուհետեւ հռչակագրում տեղեկացվում է, որ բասկերի խորհրդարանը Հայոց ցեղասպանության իրականությունը հաստատել է 6 հոդվածով եւ դատապարտում է Թուրքիայի կողմից այդ փաստի պարբերական ժխտումը եւ Հայաստանի շրջափակումը: Փոխարենը բասկերի խորհրդարանը համակրանք է հայտնել հայ ժողովրդին եւ Հայաստանի ժողովրդավարական ընթացքի առնչությամբ:

Հայաստան է այցելելու ԵԽ մարդու իրավունքների գծով հանձնակատարը

ԵԽ Նախարարների կոմիտեի 117-րդ նստաշրջանին մասնակցելով, ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանը հանդիպել է Մարդու իրավունքների գծով ԵԽ հանձնակատար Թոմաս Համմբերգի հետ եւ քննարկել տարածաշրջանային մի շարք խնդիրներ ու վերջինիս՝ առաջիկայում Հայաստան կատարելիք այցի ծրագրերը:

ԵԽ Նախարարների կոմիտե Ստրասբուրգում կայացած 117-րդ նստաշրջանում ելույթ ունենալով՝ ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանը հայտարարել է. «Դատելով զուտ բանակցային փաստաթղթերի բովանդակությունից եւ այնտեղ ընդգրկված սկզբունքներից, ինչպես նաեւ առաջընթացից, որ գրանցել ենք այդ փաստաթղթի առնչությամբ, մենք հույս ունենք, որ հնարավոր է հասնել համաձայնության: Առաջընթացի մի զգալի մասը պայմանավորված է նրանով, որ բոլոր ներգրավված կողմերը հասել են այն ընկալմանն ու համաձայնությանը, որ, ի վերջո, Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդն է, որ պետք է որոշի իր ապագա կարգավիճակը հանրաքվեի ու ինքնորոշման իր իրավունքի կիրառմամբ»: Այնուհետեւ, ինչպես տեղեկացնում է ԱԳՆ մամուլի ծառայությունը, Վարդան Օսկանյանը նաեւ ընդգծել է. «Առաջին հերթին մտահոգված ենք, որ բանակցությունների բովանդակության ոգին չի համապատասխանում այն հանրային հայտարարություններին, որոնք մշտապես արվում են ադրբեջանական ղեկավարության կողմից: Երկրորդը՝ Ադրբեջանի կողմից անդադար հնչող հղումները խնդրի հնարավոր ռազմական լուծմանը հակառակ արդյունքն են տալիս, եթե չասեմ՝ վտանգավոր են: Երրորդը՝ Ադրբեջանի գործողությունները բոլորովին չեն խթանում վստահությունը, հակառակը՝ դիտավորյալ իրականացված բռնությունները, ինչպիսին է Ադրբեջանի Նախիջեւանի շրջանում հայկական խաչքարերի կազմակերպված ոչնչացումը անվստահությունն ավելի են խորացնում մեր ժողովուրդների միջեւ: Այնուհանդերձ, սա սկզբունքների մասին հիմնավոր փաստաթուղթ է, որը հավասարակշռված է, պարունակում է առեւտրի արդար դրույթներ, եւ մենք կշարունակենք աշխատել դրանց վրա»:

«Ժառանգություն», «Իմպիչմենտ», ԱԺԿ կուսակցություններն առաջին տեղերում են

Ներկայացնում ենք «Ազգի» կայքէջի քվեարկության արդյունքները

Մեկ շաբաթ առաջ կայքէջում կազմակերպված քվեարկության գլխավոր արդյունքը՝ կուսակցությունների ռեյտինգային տվյալները, մենք չներկայացրեցինք, քանի որ Ընտրական օրենսգրքի 4-րդ գլխի 22-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն, քարոզչության վերջին 7 օրվա ընթացքում արգելվում է կուսակցությունների եւ թեկնածուների վարկանիշերի վերաբերյալ սոցիոլոգիական հարցումների արդյունքների հրապարակումը:

Ամենաբարձր վարկանիշ՝ 25 տոկոս, վաստակել է «Ժառանգություն» կուսակցությունը, նրան հետեւում է 14 տոկոս վաստակած «Իմպիչմենտ» դաշինքը: Երրորդ հորիզոնականը զբաղեցնում է «Հայ հեղափոխական դաշնակցությունը»՝ 12 տոկոս, 4-րդ տեղում «Ազգային ժողովրդավարական կուսակցությունն» է (8 տոկոս): «Հանրապետականն» ստացել է ընդամենը 7, «Բարգավաճ Հայաստանը»՝ 5, «Օրինաց երկիրը»՝ 4, «Ազգային միաբանությունը»՝ 3 տոկոս, իսկ «Հայաստանի ժողովրդական կուսակցությունը»՝ 1 տոկոս ձայն: 0 տոկոս ստացել են «Մարքսիստական», «Հայաստանի դեմոկրատական», «Քրիստոնեա-ժողովրդական վերածնունդ» կուսակցությունները: Մնացածները տատանվում են 1-2 տոկոսի միջակայքում: Ահա ինտերնետային քվեարկության ընդհանուր պատկերը:

Տես էջ 3

ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելության անդամները նախընտրեցին խոսել այսօր

Այսօր «Մարիոթ-Արմենիա» հյուրանոցում տեղի կունենա ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելության ներկայացուցիչները կտեղեկացնեն սեփական գնահատականների, ստացած բողոքների մասին: Երեկ փորձեցինք տեղեկանալ դիտորդական առաքելության գրասենյակից, թե արդյոք ստացվե՞լ էին բողոքներ եւ ի՞նչ հետեւանքներ էին ունեցել: Մեզ պարզաբանեցին, որ դիտորդները չեն խոսի՝ ասելիքը թողնելով վաղվան: Ի դեպ, մեր զրուցակիցը հայտարարեց նաեւ, թե եվրոպացի դիտորդների համար նախընտրելի է համարվել երեկվա ընթացքում «չշեղվել դիտորդական առաքելության իրագործումից»:

Հիշեցնենք, որ դիտորդական առաքելություն իրականացնող 56 կազմակերպություններ ներկայացնող մոտ 14 հազար մարդուց ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովն են ներկայացնում 71 դիտորդ: Եվրոպայի խորհրդի անունից դիտորդ են 12-ը, ԵԽԽՎ-ից՝ 46-ը, ԱՊՀ-ից՝ 186-ը: Ընդհանուր թվով, 6 միջազգային կառույցների 755 դիտորդներ են հետեւել ընտրություններին եւ 50 տեղական կազմակերպությունների մոտ 13 հազար:

Ա. Հ.

ԵԽ-ն հետաքրքրված է ԼՂ խնդրի շուտափույթ լուծմամբ

Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղար Թերի Դեւիսը երեկ հայտարարել է, որ ԵԽ-ն մեծապես հետաքրքրված է Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության լուծման հարցով: Գոհունակություն հայտնելով բանակցություններում արձանագրված առաջընթացից, նա հույս է հայտնել, որ մոտ ժամանակներում հնարավոր կլինի փախստականների վերադարձը հայրենի վայրեր: Մեկնաբանելով Ստրասբուրգում կայացած ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների հանդիպումը Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարարների հետ, Թերի Դեւիսն ընդգծել է բանակցությունների շարունակման կարեւորությունը:

Կկառուցվի ռուս-թուրքմեն-ղազախական մերձկասպյան գազամուղ

Ռուսաստանի, Թուրքմենստանի եւ Ղազախստանի նախագահները երեկ Թուրքմենբաշի քաղաքում համաձայնության են եկել մերձկասպյան գազամուղի կառուցման շուրջը: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ Վլադիմիր Պուտինը, Գուրբանգուլի Բերդիմուհամմեդովը եւ Նուրսուլթան Նազարբաեւը ընդունված ամփոփիչ հայտարարությամբ երեք պետությունների կառավարություններին հանձնարարել են համաձայնագիր մշակել խողովակաշարի կառուցման ընթացքում համագործակցելու վերաբերյալ:

Համաձայնագրում սահմանվում են նախագծի իրականացման ժամկետները, նախատեսված է տեխնիկատնտեսական հիմնավորման մշակում, նշվում են գազամուղի կառուցմանն ուղղված համատեղ պարտավորությունները:

Գազամուղը Կասպից ծովի ափով՝ Թուրքմենստանի եւ Ղազախստանի տարածքներով կանցնի Ռուսաստան: Սպասվում է, որ խողովակաշարի կառուցման վերաբերյալ եզրափակիչ համաձայնագիր կստորագրվի մինչեւ 2007 թ. սեպտեմբեր:

Եռակողմ կարեւոր համաձայնագիրն ստորագրվել է նախագահ Վլադիմիր Պուտինի միջինասիական մեկշաբաթյա «էներգետիկ» շրջագայության ընթացքում: Նախապես ենթադրվում էր, թե Պուտինն իր երկու պաշտոնակիցներին ընդամենը կփորձի համոզել հրաժարվելու Ռուսաստանը շրջանցող անդրկասպյան խողովակաշարի կառուցումից: Վերջինիս թանկարժեք եւ տարտամ նախագծով ենթադրվում է ընդծովյա խողովակներով թուրքմենական գազը հասցնել Բաքու եւ ապա՝ Վրաստան ու Թուրքիա:

Գ. Ք.

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ՌՀՄ եւ ՀՀԿ համագործակցությունը հայոց բանակի հետ շարունակվում է

Պատվիրակությունն այցելեց մայրաքաղաքային գունդ

Հետեւելով հայոց բանակի հետ համագործակցության ձեռք բերված պայմանավորվածությանը՝ Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի ու Ռուսաստանի հայերի միության Մոսկվայից ժամանած պատվիրակությունը մայիսի 11-ին այցելեց 4-րդ հատուկ հրաձգային գունդ, որ ավելի շատ հայտնի է որպես Թամանյանի անվան մայրաքաղաքային գունդ:

Շնորհավորելով հայ զինվորներին Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի եւ Շուշիի ազատագրման օրերի կապակցությամբ՝ զինվորներին պատվիրակության անդամներին ներկայացրեց ՌՀՄ եւ ՀՀԿ փոխնախագահ, հայաստանյան մասնաճյուղերի ղեկավար **Վլադիմիր Աղայանը**: Պատվիրակության կազմում էին ՌՀՄ առաջին փոխնախագահ Գեորգի Տեր-Ղազարյանը, գեներալ-լեյտենանտ Նորատ Տեր-Գրիգորյանցը, ՌՀՄ վարչության անդամ, ակադեմիկոս Հենրիխ Աղայանը, ՌՀՄ եւ ՀՀԿ հայաստանյան մասնաճյուղերի աշխատակիցներ:

Օրերս ՀՀԿ հիմնադիր կազմակերպությունների հայրենական պատերազմի վետերան-անդամների եւ երիտասարդության հետ հանդիպումներից հետո Նորատ Տեր-Գրիգորյանցին բացարձակապես այլ, ավելի ոգեւորիչ ողջույն տվեցին զինվորները՝ անմիջապես ճանաչելով հայոց բանակի հիմնադրման ու կայացման, ղարաբաղյան պատերազմում մեծապես հաղթանակին մեծ նպաստ բերած գեներալ-լեյտենանտին: Արդեն սեփական խոսքին հաճելի լսարանի առաջ **Նորատ Տեր-Գրիգորյանցը** խոսեց զինծառայողի համար բազմաթիվ կարեւոր թեմաներից՝ անդրադառնալով նաեւ ոչ վաղ անցյալին: Ամեն դեպքում, հայի համար հպարտություն է այդքան փոքրաթիվ ժողովուրդ լինելով պատերազմի մասնակից ունենալ վեց դիվիզիա, Բեռլին հասած միակ ազգային՝ Թամանյան դիվիզիան, հարյուրից ավելի խորհրդային միության հերոս, յոթանասուն հազար շքանշանակիր, ընդհանուր երեք ծովակալից մեկը, մարշալներ...

ՌՀՄ առաջին փոխնախագահ **Գեորգի Տեր-Ղազարյանցը** նախ բացահայտեց, որ տասնամյակներ առաջ իր ծառայությունը սկսել է հենց Թամանյանի անվան մայրաքաղաքային գնդում որպես զինվոր, այնուհետեւ անցել պատերազմական տարիները ու վերադարձել որպես կապիտան: Նա հիշեցրեց, որ ժամանակին այս նույն գնդի տեղում Թամանյան դիվիզիայի գնդերն էին, որոնց մեծահռչակ ճանապարհին ծանոթ էին շատերը, որ դեռեւս խորհրդային դպրոցում ծանոթանում էին սովետների միության պատմությանը:

ՌՀՄ եւ ՀՀԿ փոխնախագահ Վլադիմիր Աղայանը ներկայացրեց, որ, ինչպես միշտ, այս երկու կազմակերպությունները դատարկաձեռն չէին, ուստիեւ գնդին նվիրեցին համակարգչային մի ամբողջ համալիր՝ որպես շարունակություն բանակին ՀՀԿ եւ ՌՀՄ տեխնիկական (նկատի չունենալով սպառազինությունը) աջակցության: 4-րդ հրաձգային գունդը գրականության ստացած նվերով զգալի համալրեց ունեցած գրադարանը: Հիշեցնելով, որ այս տարի արդեն երրորդ միջոցառումն են իրագործում ՌՀՄ-ն եւ ՀՀԿ-ն՝ Աղայանը տեղեկացրեց, որ ամենամյա դարձած «Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության օրերը Հայաստանում եւ Արցախում» ծրագրի շրջանակներում իր տեղը կունենան բանակի համար միջոցառումները:

Այցելության, բարի մաղթանքների, նվերների համար իր շնորհակալությունը հայտնեց 4-րդ հրաձգային գնդի հրամանատար, փոխգնդապետ **Օնիկ Գասպարյանը**՝ հավաստիացնելով, որ բանակը պատվով կպաշտպանի ձեռք բերած հաղթանակներն ու անհրաժեշտության դեպքում կապացուցի իր բարձր մարտունակությունը:

Գնդում հանդիպման ավարտից հետո ՌՀՄ եւ ՀՀԿ պատվիրակության անդամները հանդիպեցին նաեւ ՀՀ պաշտպանության նախարար, գեներալ-գնդապետ Միքայել Հարությունյանի հետ՝ քննարկելու համագործակցության նախատեսվող միջոցառումներն ու հետագա ծրագրերը:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Մահացել է ակադեմիկոս Բագրատ Ղարիբջանյանը

Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի Ա. Մնջոյանի անվան Նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտի տնօրենի խորհրդական Բագրատ Ղարիբջանյանը շուրջ 15 տարի՝ 1988-2003 թթ. գիտական այս օջախի ղեկավարն էր: Նա բժշկագիտության դոկտոր-պրոֆեսոր էր, Հայաստանի բժշկական գիտությունների, ռուսական եւ եվրոպական բնական գիտությունների, բնության եւ հասարակության մասին գիտությունների եւ ազգային անվտանգության պրոբլեմների ակադեմիայի ակադեմիկոս: Ծնվել է 1937 թվականին, Վանաձորում: Գիտության թեկնածուի աստիճանը ստացել է Մոսկվայում, որից հետո Կիեւում պաշտպանել է քաղցկեղի ուսումնասիրության եւ դեղաբուժության վերաբերյալ դոկտորական թեզ: Գիտական գործունեության ընթացքում հայտնաբերել է 1200-ից ավելի հակաուռուցքային նոր միացություններ, բացահայտել դրանց քիմիական կառուցվածքն ու կենսաբանական հատկությունների օրինաչափությունները: Հեղինակել է ավելի քան 250 գիտական հետազոտություններ, ստացել 29 հեղինակային արտոնագրեր: Նրա մենագրություններից մի քանիսը տպագրվել են Մ. Նահանգներում, Ռուսաստանում:

Ռ. Պ.

Ընտրել չկա՞

Երբ քվեաթերթիկի վրա բացակայում է «բոլորին դեմ եմ» տողը

Թե ինչո՞վ այս ընտրությունները աչքի ընկան եւ հատկապես ի՞նչ հետք կթողնեն պատմության վրա, ցույց կտա գալիք ժամանակը: Այս պահին ընդամենը կարող ենք փաստել, որ մեր աչքաչափով, ընտրական տեղամաս այցելողների թիվն անցյալ ընտրությունների համեմատ ավելին էր: Մեր ուշադրությունը գրավեց նաեւ թվացյալ մի մանրուք: Քվեաթերթիկներում (հուսով եմ՝ ոչ միայն իմ) բացակայում էր ընտրության «բոլորին դեմ եմ» տարբերակը: Այդ մասին հնչեցրած մեր հարցին, որ տվեց թիվ 9/12 ընտրատարածքում, հսկիչներից մեկը պատասխանեց, եթե բոլորին դեմ եք, քվեաթերթիկը մի՛ լրացրեք, ուղղակի ծալեք եւ այդպես նետեք ընտրատուփի մեջ: Մեր հեգնական «Ինչ խելոքն ես»-ը պահելով մտքում, կեսժամանոց հերթից ձանձրացած կատարեցինք մեր քաղաքացիական պարտքը եւ հեռացանք ընտրատեղամասից, որ շրջապատված էր մի քանի թանկագին մեքենաներով ու հատկապես օրվա պատասխանատվությանը համապատասխան հագնված, սափրված բակի հարեւաններով: Ի դեպ, վերջիններս այս ընտրություններում աչքի ընկան զսպվածությամբ եւ հանուն «իրենց խաթեր» եւ բարեկեցության չխնդրեցին քվեարկել իրենց համար նախընտրելի թեկնածուի օգտին:

Սակայն վերադառնանք 2007 թվականի նորամուծությանը, որ ընտրողին փաստի առաջ է կանգնեցնում: Այն է՝ «բոլորին դեմ եմ» տարբերակի բացակայությունը: Ասել կուզի՝ ամե՛ն դեպքում, անկախ քո քաղաքացիական դիրքորոշումից, քվեարկի՛ր որեւէ մեկի օգտին: Հակառակ դեպքում վար դիր ներքին դաստիարակությանդ սկզբունքները եւ նկարիր քվեաթերթիկի վրա, որ այն անվավեր համարվի: Իսկ եթե փորձես այն առանց որեւէ նշման գցել արկղը, միամիտ լավատեսությունն ունեցիր հավատալու, որ գիշերվա բերած շղարշի ներքո ճարպիկ մեկը չի օգտագործի քո նշում չպարունակող քվեաթերթիկը իր թեկնածուի օգտին՝ եւս մեկ չվստահված ձայն նկարելու համար:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

ՔՎԵՏՈՒՓԻ ՍՈՍ

Ռոբերտ Քոչարյան. «Ցանկանում եմ, որ մեր խորհրդարանում Հայաստանի ընդդիմադիր ուժեր լինեն»

Հայաստանի չորրորդ գումարման խորհրդարանում ընդդիմության ներկայությունը ցանկալի է ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին. «Այսօր ես չեմ կարող կոնկրետ անուններ տալ, կամ կուսակցություններ թվարկել խուսափելու համար շահարկումներից, բայց մի բան իհարկե ցանկանում եմ, որ մեր խորհրդարանում Հայաստանի ընդդիմադիր ուժեր լինեն, ոչ թե արտասահմանյան ներկայացուցչություններ՝ տարբեր խմբակցությունների ձեւով»: Ցանկությունն այս երեկ ի պատասխան լրագրողների հարցի բարձրաձայնեց ՀՀ նախագահը Կենտրոն համայնքի 9/11 ընտրատեղամասում քվեարկելուց հետո: Իսկ քվեարկեց Ռոբերտ Քոչարյանը իր իսկ խոսքով. «Հայաստանի ապագայի, տնտեսական եւ սոցիալական բարեփոխումների օգտին»: «Մեզ մոտ ուղղակի կան արմատական ընդդիմադիր ուժեր, որոնք ունեն նախանձելի համառությամբ նույն սխալները կրկնելու տարօրինակ սովորություն: Իսկ այդ սովորությունը մեկնաբանելը դժվար է», սա էլ ռուսաստանյան լրատվամիջոցի ներկայացուցչին ՀՀ նախագահի տված պատասխանն է: Հաջորդեց Ռոբերտ Քոչարյանի մեկ այլ վստահեցում, որ խորհրդարանական այս ընտրություններում առավելագույն ձայներ հավաքած ուժերը նախագահական ընտրություններին մասնակցելու ավելի լավ մեկնարկային հնարավորություններ կունենան. «Չեմ կարծում, որ այս ընտրությունների արդյունքները կանխորոշում են նախագահական ընտրությունները: Պետք է գնահատել նոր սահմանադրության տեսանկյունից. նախագահը, որը կունենա լավ լծակներ խորհրդարանում, կլինի ռեալ ֆիգուր եւ պետության ռեալ ղեկավար: Այս առումով պետք է գնահատել, թե ինչպիսին կլինի խորհրդարանի աջակցությունը նախագահին. կաջակցի մեծամասնությունը՝ կունենանք ուժեղ նախագահ: Չի լինի աջակցություն՝ կլինի ինչ-որ առումով նոմինալ ղեկավար»: Նախագահն ընդգծեց նաեւ, որ մինչեւ այժմ ընտրական հանգիստ ընթացք է եղել եւ շեշտեց. «Ամենից կարեւորն այն է, որ ընտրություններից հետո շատ արագ վերադառնանք նորմալ աշխատանքային վիճակի, ամեն մեկը զբաղվի իր գործերով, ձեւավորվի կառավարություն շատ արագ, եւ երկիրը մտնի նորմալ հունի մեջ»: Լրագրողների հետ զրույցից առաջ Ռոբերտ Քոչարյանն ընտրական տեղամասի նախագահից տեղեկացավ ընտրությունների ընթացքի մասին, իսկ հետո զրուցեց ԱՊՀ դիտորդական առաքելության ղեկավար Վլադիմիր Ռուշայլոյի հետ: Նախագահը քվեարկության ներկայացել էր տիկնոջ եւ դստեր հետ, որոնց սպիտակ վարդերի փնջեր նվիրեցին քվեարկելուց հետո:

Ն. Պ.

«Այլանսի» դիտորդները լցոնումներ չեն արձանագրել, բայց մարդկանց մեջ վախի զգացողություններ են նկատել

«Քվեարկեք ...նրա օգտին, մեր ախպերն ա ինքը»

«Այլանս» քաղաքացիական նախաձեռնության մոտ 300-350 դիտորդները երեկ հանրապետության մարզերում եւ մայրաքաղաքում արձանագրել են ընտրախախտումներ, որոնց մասին տեղեկացանք կազմակերպության նախագահ Արման Վարդանյանից:

Երեկ ժամը 19-ի դրությամբ արձանագրություններ էին կազմվել հետեւյալ փաստերի վերաբերյալ, որոնք հաստատվել են կազմակերպության արագ արձագանքման խմբի անդամների այցելություններից հետո:

Կանացի մշակույթի տան պատերին փակցված են եղել թեկնածու Զոհրաբ Զոհրաբյանի ընտրապաստառները: Օրենքով արգելվում է ցուցապաստառների առկայությունն այն տեղամասում, որտեղ ներկայացված է տվյալ թեկնածուն:

Այս ընտրատեղամաս են մտել նաեւ երիտասարդ տղաներ եւ կոչ արել՝ «ընտրեք Զոհրաբ Զոհրաբյանին, մեր ախպերն ա ինքը»:

Ահազանգ է եղել այն մասին, թե թիվ 149 դպրոցի բակում փող են բաժանում, բայց երբ դիտորդները մոտեցել են դպրոցին, «Ջիպ» մակնիշի մեքենան արագ հեռացել է:

Էրեբունի համայնքի 11.09 ընտրատեղամասում մոտ 45-50 րոպե 25-30 մարդ է կուտակված եղել, մինչդեռ օրենքը չի թույլատրում, որ 15 հոգուց ավելի մարդ լինի ընտրատեղամասում:

Աջափնյակ համայնքում եւս արձանագրվել են (միանգամից 40-50 մարդ) կուտակումներ: Շատ տեղերում ոստիկաններ են եղել ընտրատեղամասերում, մինչդեռ նրանք միայն միջադեպերի ժամանակ հայտնվելու իրավունք ունեն: Ընտրատեղամասերի նախագահները 2 դեպքում էլ նախազգուշացվել են, եւ ընտրական կարգը վերականգնվել է:

Լցոնումների կոնկրետ փաստեր դիտորդները չեն արձանագրել, թեեւ այս մասին ահազանգեր եղել են Նոր Նորքից, Նորագավիթից: Երբ խումբն արագ հայտնվել է այդ տեղերում, որեւէ հետք չի կարողացել հայտնաբերել: Ընդ որում, ահազանգերը եղել են ընտրական հանձնաժողովների ընդդիմադիր կուսակցությունների վստահված անձանց կողմից, բայց տեղում հայտնված դիտորդները չեն գտել նրանց, «ըստ երեւույթին, վախեցել, թողել, գնացել էին»: Իսկ նրանք, ովքեր եղել են տեղում, խուսափել են համագործակցել նրանց հետ: «Այլանսի» դիտորդների դիտարկումների համաձայն, մարդկանց մեջ որոշակի վախի զգացողություններ են առկա: Երեկ Քաղաքացիական նախաձեռնությունը նաեւ հեռախոսային հարցումներ է կատարել, 370 մարդուց փորձելով տեղեկանալ, թե ում օգտին են նրանք քվեարկել: Սակայն հարցվածների 60 տոկոսը անգամ հեռախոսով վախեցել է պատասխանել, թե ում համար է քվեարկել: Համարձակվել է պատասխանել միայն 123-ը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատւութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ **Դիտարկումներ**

Այս խորհրդարանական ընտրությունների գլխավոր եզրակացությունը թերեւս այն կլինի, որ մեծամասնական համակարգն ամբողջությամբ սպառել է իրեն եւ չի կարող գոյատեւել առանց ընտրախախտումների: Ընտրությունների օրվա ընթացքում արձանագրված խախտումներն ու բացասական երեւույթները, որոնք տեղի էին ունենում ընտրական տեղամասերում եւ դրանցից դուրս, մեծամասամբ իրականացվում էին մեծամասնական կարգով առաջադրված թեկնածուների կողմից: Անգամ տվյալ ընտրատարածքում միակ պատգամավորության թեկնածուն լինելու հանգամանքը նրանց համար բավարար չէր անազնիվ մեթոդների չդիմելու համար: Այս երեւույթն ամբողջությամբ դրսեւորվեց Երեւանի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում:

Մեծամասնական ընտրակարգն ամբողջությամբ սպառել է իրեն

Ընտրախախտումների գերակշիռ մասն իրականացնում են մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրվածները

Հիշեցնենք, որ այս համայնքի երկու՝ թ. 7 եւ թ. 8 ընտրատարածքներում առաջադրվել էին ընդամենը մեկական պատգամավորության թեկնածուներ՝ գործող ԱԺ պատգամավորներ **Սամվել Ալեքսանյանը եւ Հակոբ Հակոբյանը**: Նրանցից առաջինը մի շարք՝ շաքարավազի, հացահատիկի, կարագի, բուսական յուղի, էթիլային սպիրտի ներմուծման եւ այլ ոլորտների մենաշնորհի բիզնեսներ ունեցող, ինչպես նաեւ «Լուսաստղ», «Գոռ» սուպերմարկետների եւ «Երեւան-Սիթի» խանութների ցանցի, թ. 70 միկրոավտոբուսային երթուղու սեփականատերն է եւ հարկերի վճարումից խուսափելու համար օգտագործում է բոլոր հնարավորություններն ու օրենքի անկատարությունը:

Երկրորդը նույնպես մի շարք բիզնեսների, այդ թվում Մալաթիայի գյուղմթերքների շուկայի սեփականատեր է, նախկինում պատգամավոր է ընտրվել այս համայնքի մեկ այլ ընտրատարածքից եւ, բնականաբար, չի կատարել մինչ ընտրվելը տված շռայլ խոստումները:

Մի շարք ընտրատարածքներում մեկ թեկնածուի գրանցումն արդեն իսկ միջազգային դիտորդների կողմից բացասական գնահատական է ստացել եւ նրանց վերջնական գնահատականի մեջ դա կամրագրվի:

Սակայն վերոնշյալ անձինք, որոնց պատճառով բացասական գնահատական է ստանում երկիրը եւ որի արդյունքում տուժելու ենք մենք բոլորս, ակնհայտորեն չեն բավարարվում առանց մրցակից մնալու հանգամանքից:

Ինչ էր տեղի ունենում երեկ Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում: Թ. 7 ընտրատարածքի բոլոր տեղամասերում մշտապես «հերթապահում էին» թ. 70 երթուղու միկրոավտոբուսները, որոնք այդ օրը տեղափոխում էին Սամվել Ալեքսանյանի հավանական ընտրողներին եւ ընդհանրապես չերեւացին երթուղում: Այս փաստը կարժանանա՞ Երեւանի քաղաքապետարանի եւ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի ուշադրությանը: Չէ՞ որ տնտեսվարող սուբյեկտը պարտավոր է ապահովել միկրոավտոբուսների անհրաժեշտ շարժակազմը երթուղում, ինչը չի արվել մայիսի 12-ին: Հավանաբար ոչ: Քանի որ կամ վերոնշյալ օլիգարխի նկատմամբ վախը այդ կառույցների ղեկավարներին կստիպի հրաժարվել պատժամիջոցներ կիրառելու մտքից, կամ նրանք կհրաժարվեն այդ մտքից երկրի ու կառավարության ղեկավարների ցուցումներով կամ Սամվել Ալեքսանյանը կգտնի այդ խնդիրը «փողը» ձեւով հարթելու տարբերակը:

Թ. 8 ընտրատարածքի միակ թեկնածուին՝ Հակոբ Հակոբյանին դարձյալ ձայներ տալու գործընթացը խրախուսելու նպատակով չէր գործում Մալաթիայի տոնավաճառը, որտեղի առեւտրականների մեծ մասը համայնքի բնակիչներ են: Ճիշտ է, այդ տոնավաճառի սեփականատերը Հակոբ Հակոբյանը չէ, բայց համայնքում մեծ ազդեցություն ունեցող պատգամավորից բազմաթիվ հարցերում փոխադարձ կախվածություն ունեցող անձինք ամեն կերպ նպաստեցին նրա վերընտրությանը:

Ինչո՞ւ էին այդպես ակտիվ պատգամավորության վերոնշյալ թեկնածուները: Նրանք երեւի գիտեին իրենց իրական բացասական վարկանիշի մասին եւ զգուշանում էին, որ անգամ առանց մրցակից մնալու դեպքում հնարավոր է, որ դեմ ստացած ձայների թիվը գերակշռեր կողմ ձայներին:

Հիշեցնենք, որ ընտրախախտումների այլ ձեւերը նույնպես հիմնականում կիրառվում են մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրվածների կողմից՝ լինեն դրանք ընտրակաշառքները, ահաբեկումներն ու ուղղորդված քվեարկությունները, թե՛ քվեատուփերի լցնելն ու ձայներ հաշվելիս կատարվող խախտումները:

Սա հերթական ապացույցն է այն բանի, որ ինչպես արդեն նշեցինք, հարկ է հրաժարվել մեծամասնական ընտրակարգից: Դա ոչ միայն խորհրդարանը առավելագույնս զերծ կպահի տեղական հեղինակություններից եւ քաղաքական գործունեությունից հեռու մարդկանցից, այլեւ կնպաստի ընտրությունների նորմալ անցկացմանը: Ոչ միայն այն պատճառով, որ քաղաքական ուժերը միասնաբար ավելի հեշտորեն կդիմագրավեն իշխող քաղաքական ուժի կողմից ընտրախախտումների դիմելու փորձերին եւ տեղամասերում փոխադարձ վերահսկողության մթնոլորտ կստեղծի: Պարզապես որեւէ կուսակցություն, այդ թվում՝ իշխողը, ուղղակի այդքան մարդկային ռեսուրսներ չունի բոլոր տեղամասերում մարդկանց ընտրության «բերելու» եւ այլ խախտումների համար, ինչպես դա անում են մեծամասնական կարգով առաջադրվածները: Այս դեպքում նաեւ հստակ կլինի կոնկրետ քաղաքական ուժի պատասխանատվությունը ընդհանրապես եւ մասնավորապես այս կամ այն խախտման համար: Բացի այդ, միայն համամասնական ընտրակարգով ընտրությունների դեպքում ընտրվելու անձնական շահագրգռվածության գործոնը բացակայում է եւ մնում է միայն կուսակցականը: Ինչը դարձյալ նախընտրելի է: Սակայն նաեւ նշենք, որ եթե չլինի քաղաքական կամք, ապա որեւէ ընտրակարգով որեւէ ընտրություն կարելի է կեղծել եւ միայն համամասնական ընտրակարգը դեռ երաշխիք չէ, որ խախտումները կբացառվեն:

Ա. Մ.

ՄԻՍՄԻ՞Ն

Երթուղային տաքսիները գնացել էին «ընտրելո՞ւ»

Երեկ, վաղ առավոտից քաղաքի երթեւեկությունը կաթվածահար էր եղել: Չնայած որ վերջին 20 օրերին քաղաքի երթեւեկությունը ամբողջովին խաթարվել էր հանրահավաքների, միտինգների, համերգների ու երթերի պատճառով, մայրաքաղաքի բնակիչները օրերն ու ժամերն էին հաշվում, թե երբ են վերջանալու այդօրինակ անկարգությունները (խոսքը մեքենաների երեք շարքով կանգնելուն, խցանումներ ստեղծելուն է վերաբերում)... Մայիսի 12-ին քաղաքի բնակիչները կրկին տեղաշարժվելու հնարավորություն չունեցան, քանի որ երթուղային տաքսիների գծի տերերին վերեւներից, քաղաքապետարաններից ու անհատների կողմից պարտադրվել է երթուղայինները գծից հանել ու տրամադրել իրենց ողջ օրվա ընթացքում: Երբ զրուցում էի X գծի հսկիչի, գծի, այսպես կոչված, նայողի հետ (հասկանալի պատճառներով չցանկացավ ներկայանալ...) նրանք վրդովված էին, թե վարորդներն ու իրենք իրենց գրպանից են ստիպված մուծելու մեկ օրվա գումարը: Նոր Նորքից քաղաքի կենտրոն եւ... գնացող՝ 82, 51, 53, 73, 9, 123, 28, 91, 69 երթուղայիններին 45 րոպե սպասեցի կանգառում: 10-15 րոպե հետո մեկ կամ երկու երթուղային երեւացին ու մարդիկ իրար վրա լցված (մինչեւ 24 ուղեւոր՝ 13 տեղանոցում) հասան Աբովյան պուրակ: Նույն իրավիճակն էր նաեւ Կոմիտասի փողոցով անցնող՝ 49, 76, 96, 36, 86, 30, 22, Զեյթուն թաղամասում՝ 38, 19, 43, 2, 52, 58, 66, 90, Քանաքեռից կենտրոն՝ 100, 101, 24, 45, 26, 40: Իսկ հարավարեւմտյան թաղամասում 70 համարի երթուղայինը ընդհանրապես չկար: Նույն վիճակն էր Ավան, Էրեբունի, Դավիթաշեն... եւ այսպես շարունակ:

Իրարից ուղեւոր փախցնող, իրար ճանապարհ չզիջող երթուղայիններից միայն մի քանիսն էին երեւում տարբեր ուղղություններով: Մի քանի երթուղային ժամանակ առ ժամանակ, տարբեր համարներով արագ անցնում էին, դատարկ ու կանգառներում չէին կանգնում: Երբ հարցրի վարորդներից մեկին, թե ինչո՞ւ չեն կանգնում ուղեւոր վերցնեն ասաց. «Մեզ ասել են գնանք ժողովրդին տանենք ընտրության գրասենյակների, քաղաքապետարանների մոտից...»: Բացի վարորդներից վրդովված ու զայրացած էին կանգառներում խմբված մարդիկ: Սիրանուշ Ավագյանը (64 տարեկան) ոտքով Զեյթունից քայլել էր 10 կանգառ, որ իր «պարտքը կատարեր»: Նման վիճակ տեսնելով նա հենց ճանապարհին փոխել էր իր կարծիքը ու քվեաթերթիկների վրա գրել. «Ամոթ ձեզ»: Նա զայրացած ասում էր. «Բա բոլորը

քարոզում էին խախտումներ չանել, էս ի՞նչ վիճակ է, հլա չորս կողմը նայեք, հոգնել ու զզվել, այո զզվել ենք դրանց դեմքերին նայելուց, ինչի՞ չեն պոկել պլակատները, էդ մեծ-մեծ գովազդային կոչերը, կամ ինչի չեն հավաքել իրանց «լվացքը», որը նորածնի տակաշորի է նման, բա դրանք խախտումներ չե՞ն: Հենց իրենք էլ խախտում են օրենքը, ու մենք հոգնել ենք էդ ավազակախմբերից ու նոր ծլած սուտի-մուտի քաղաքական, չեմ-չէ, դեմքերից ու կուսակցություններից: Էդքան փող, որ ծախսել են դրանք տպելու, կարելու ու կախելու վրա, քանի՞ անտուն երիտասարդների կկարողանային բնակարանով ապահովել, թոշակառուի մասին մտածել, թե չէ փողոցները, շենքերը կեղտոտում են տարիներով, միայն թե ամեն գնով խցկվեն վերին էշելոն: Թող իրանց լվացքը, իրանց հետեւի կեղտերը մաքրեն ու ժողովրդին էլ սուտ խոստումներ չտան: Մենք չենք հավատում իրանց»:

«Ազգը» փորձեց օրվա տարբեր ժամերին կապվել Երեւանի քաղաքապետարանի տրանսպորտային վարչության հետ, ճշտելու, թե քանի՞ երթուղային է գիծ դուրս եկել, սակայն ապարդյուն, շաբաթ եւ կիրակի օրերին նրանք հանգստանում էին: Մինչդեռ հարկ էր, որ հենց այդպիսի օրերին հերթապահներ ու պատասխանատուներ լինեն:

Ժողովրդի մտահոգությունն ու ցասումը ներկայացրեց

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆԸ

«Ժառանգություն», «Իմպիչմենտ», ԱԺԿ կուսակցություններն առաջին տեղերում են

1-ին էջից

Ազգային ժողովի ընտրություններին մասնակցում են 22 կուսակցություններ եւ 1 դաշինք. որի՞ն կտաք նախապատվությունը, եթե քվեարկեիք այսօր (194)

26 % 51 «Ժառանգություն» կուսակցություն

14 % 28 «Հայ յեղափոխական դաշնակցություն» կուսակցություն

14 % 28 «Իմպիչմենտ» դաշինք

8 % 16 Ոչ մեկին

7 % 13 Հայաստանի հանրապետական կուսակցություն

6 % 11 Ազգային ժողովրդավարական կուսակցություն

5 % 10 Հանրապետություն կուսակցություն

4 % 8 «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցություն

3 % 5 «Օրինաց երկիր» կուսակցություն

2 % 4 «Նոր ժամանակներ» կուսակցություն

2 % 3 «Ազգային միաբանություն» կուսակցություն

2 % 3 Հայաստանի ժողովրդական կուսակցություն

2 % 3 Ժողովրդական կուսակցություն

1 % 2 «Դաշինք» կուսակցություն

1 % 2 Սոցիալ-դեմոկրատական հնչակյան կուսակցություն

1 % 2 Միավորված աշխատանքային կուսակցություն

1 % 1 «Ժողովրդավարական ուղի» կուսակցություն

1 % 1 Միացյալ ազատական ազգային կուսակցություն

1 % 1 Հայաստանի կոմունիստական կուսակցություն

1 % 1 Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցություն

1 % 1 Ազգային համաձայնություն կուսակցություն

0 % 0 Քրիստոնեա-ժողովրդական վերածնունդ կուսակցություն

0 % 0 Հայաստանի մարքսիստական կուսակցություն

0 % 0 Հայաստանի երիտասարդական կուսակցություն

Ուշագրավը «Ժառանգության», «Ազգային ժողովրդավարական կուսակցության» եւ «Իմպիչմենտի» անսպասելի արդյունքներն են: Այս ուժերը չէին էլ հիշատակվում ավելի վաղ իրականացված սոցիոլոգիական հետազոտություններում, անգամ 5 տոկոսի սահմանը չէին անցնում:

«Ազգի» կայքէջում 6 օրվա ընթացքում ընտրություններին մասնակցեց 250 մարդ: Նրանց մի զգալի տոկոս արտասահմանի մեր հայրենակիցներն են, ովքեր եւս, պայմանականորեն մասնակցելով քվեարկությանը, որոշակի վերաբերմունք են արտահայտել հայաստանյան քաղաքական եւ մասնավորապես նախընտրական մթնոլորտի վերաբերյալ:

Դարձյալ ընդգծենք, որ հարցումներին մասնակցել են ինտերնետին ու համակարգչին տիրապետող անձինք, եւ հարցախույզը կարելի է համարել որպես համակարգչային այդ շերտի դիրքորոշում:

Համոզված ենք, որ կայքէջի այս հարցախույզի արդյունքները հետաքրքրական զուգադրումների բավարար նյութ են, նախ եւ առաջ նախորդ սոցիոլոգիական հարցումների արդյունքների, եւ իհարկե, այսօրվա տվյալների հետ համեմատության համապատկերում:

Լոռու մարզի 4 ընտրատարածքներում ընտրություններն անցել են առանց էական խախտումների

Ազգային ժողովի ընտրությունները Լոռու մարզի բոլոր 4 ընտրատարածքներում ընդհանուր առմամբ անցել են հանգիստ պայմաններում: Թիվ 29 եւ 30 ընտրատարածքների 13 տեղամասեր մեր այցելությունների ժամանակ այդ մասին հավաստեցին ե՛ւ դիտորդները, ե՛ւ վստահված անձինք:

Նախնական տվյալներով ընտրություններին Լոռու մարզում մասնակցել է ցուցակներում ընդգրկվածների 56-58 տոկոսը: Ընտրատեղամասերի մեծ մասում, քաղաքային համայնքներում շուրջ 3-5 մարդ է քվեարկել դատարանի վճռով:

Մեր այցելած ընտրատեղամասերից միայն մեկում (թիվ 30/30) հայտնաբերվել է մահացած մեկ մարդու անուն, որը հանվել է ցուցակից: Կային տեղամասեր, ուր երկու քվեախցիկ էր տեղադրված եւ քվեարկողների կուտակումներ էին լինում, սակայն տեղամասերի ներսում հազվադեպ էին գերազանցում սահմանված թիվը:

Ընտրատեղամասեր էին այցելում միջազգային դիտորդներ, ովքեր դիտարկումներ են արել նաեւ նախընտրական շրջանում:

Ե՛վ դիտորդների, ե՛ւ ընտրական փորձ ունեցող մարդկանց կարծիքով նախորդի համեմատ մայիսի 12-ի ընտրություններում բավականին առաջընթաց է նկատվում:

Հաշվի առնելով նախընտրական գործընթացները եւ ընտրազանգվածի տրամադրությունը, որոշ վերլուծաբանների կարծիքով մարզում առաջին եւ երկրորդ տեղերը կզբաղեցնեն Հայաստանի հանրապետական կուսակցությունը եւ «Բարգավաճ Հայաստանը», իսկ մեծամասնականում կհաղթեն բոլոր 4 ՀՀԿ-ական թեկնածուները:

ՍԱՄՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ,
Վանաձոր

ԱԶԳ

Ընտրական

Կուսակցությունները բարձրաձայնում են ընտրախախտումների մասին

Երեկ, երբ ընթանում էին խորհրդարանական ընտրությունները, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը (ԿԸՀ) պարբերաբար տեղեկացնում էր ընտրողների մասնակցության արդյունքների մասին, որը, որոշ գնահատականներով, բավական բարձր էր: Երեկոյան ժամը 21-ին ԿԸՀ ղեկավար Գարեգին Ազարյանը հայտարարեց, որ այդ պահի դրությամբ ընտրություններին մասնակցել են 1 մլն 319 հազար 953 մարդ կամ ընտրողների 57 տոկոսը: Գ. Ազարյանի խոսքով, սակայն որոշ ընտրատեղամասերի արդյունքները դեռ չէին ստացվել: Հիշեցնենք, որ մեր երկրի ընտրողների քանակը 2 մլն 304 հազար 237 է:

Ընտրական օրվա ընթացքում, մինչ ԿԸՀ-ն տեղեկություններ էր ներկայացնում ընտրողների մասնակցության մասին, ընտրություններին մասնակցող քաղաքական ուժերն անընդմեջ ահազանգում էին իրենց արձանագրած տարատեսակ խախտումների մասին:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

«Նոր ժամանակներ» կուսակցության (ՆԺԿ) լրատվական ծառայությունը ամբողջ օրվա ընթացքում չէր դադարում ընտրախախտումների մասին ահազանգել՝ խմբագրություն ուղարկելով տարատեսակ ընտրախախտումների մասին իրենց դիտարկումները: ՆԺԿ-ն «գունավոր գրիչների» մեթոդ է անվանել թիվ 11/30 ընտրատեղամասի ընտրախցիկներում դրված տարբեր գույնի գրող գրիչների հայտնաբերումը: ՆԺԿ կենտրոնական գրասենյակում համոզված են, որ ընտրություններում օգտագործվում է ճապոնական ընտրակեղծիքների նոր տեխնոլոգիա, որը կոչվում է «գունավոր գրիչների» մեթոդ: 12/24 տեղամասում ՆԺԿ վստահված անձ Լյովա Ավագյանը ահազանգել է, որ ընտրողները տարբեր գույնի գրիչներով են գալիս ընտրության: «Նոր ժամանակները» տեղեկացնում է, որ Վարդան Մալխասյանի շտաբի տվյալներով ընտրակաշառքի դեպքեր են արձանագրվել: Բյուրականի թիվ 14/17 ընտրատեղամասում Վարդան Մալխասյանի եղբայրը՝ Մասիս Մալխասյանը բողոքել է քվեատուփերի մոտ ընտրողների կուտակումների առթիվ, նրան տարել են ոստիկանություն եւ մի քանի ժամ պահելուց հետո ազատ արձակել:

Ազգային ժողովրդավարների դաշինք (ԱԺԴ) կուսակցության նախագահ Արշակ Սադոյանը, որ զբաղեցնում է Ժողովրդավարական ուղի կուսակցության (ԺՈՒԿ) երկրորդ հորիզոնականը, ըստ «Պանորամա» կայքի, ընտրությունների ընթացքը խաղաղ է գնահատել՝ չնայած իրենց արձանագրած խախտումներին: «Ամեն ինչ հարթ է գնում, բայց ներքին անհանգստություն ունեմ, որ ինչ-որ բան է ծրագրվում», ասել է Արշակ Սադոյանը:

Շավարշ Քոչարյանի **Ազգային ժողովրդավարական կուսակցությունը** (ԱԺԿ) դժգոհել է, որ իրենց վստահված անձին՝ Գեւորգյան Հովակիմին արգելել են մուտք գործել 18/21 եւ 18/22 ընտրատեղամասեր, բայց խնդիրը հարթվել է: ԱԺԿ-ն նկատել է նաեւ ընտրություններին մասնակից կուսակցությունների կողմից ընտրակաշառքի բաժանման դեպքեր:

Ընտրությունների ավարտից 25 րոպե առաջ խմբագրություն զանգահարեց **Հայ կամավորական համախմբում** Նախաձեռնության անդամ Արմեն Եղյանը, որը թիվ 14 ընտրատարածքում Վարդան Մալխասյանի վստահված անձն է: Նա նշեց, որ ամբողջ Ապարան քաղաքում ամենաանթաքույց ձեւով գործի է դրվել վարչական ռեսուրսը: Նա նկատել է, որ Ապարան ընտրելու են հրավիրվել նաեւ այլ վայրերում բնակվող ապարանցիներ:

Սոցիալ-դեմոկրատական հնչակյան կուսակցության մամլո դիվանին էլ օրինախախտումների մասին տեղեկացրել է Տավուշի մարզում մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը: Նա հնչակյաններին հայտնել է, որ Ենոք գյուղում որպես դիտորդ գրանցված համայնքապետ Հայկազուն Քոչինյանը մարդկանց ուղղորդել է:

Մարդկային կուտակումների, ընտրակաշառքներ բաժանելու, մարդկանց ընտրության հարցում ուղղորդելու եւ այլ դեպքեր էլ նկատել է **Գյումրու արագ արձագանքման շտաբը**:

«Հանրապետություն» կուսակցության քաղաքական խորհրդի անդամ Սուրեն Սուրենյանցն «Ազգի» հետ զրույցում հայտնեց, որ ընտրակաշառքի վերաբերյալ ահազանգ են ստացել Սյունիքի մարզից, Նաիրիի շրջանից եւ Սեւանից: «Ինֆորմացիաներ ունենք մարդկանց կազմակերպված ձեւով ընտրատեղամաս տանելու մասին: Փաստ ունենք, որ Ջրառատ գյուղում եւ Եղվարդում ուրիշի կողմից քվեարկելու դեպքեր են եղել», ավելացրեց Սուրենյանցը:

«Ժառանգություն» կուսակցության մամուլի քարտուղար Հովսեփ Խուրշուդյանը մեզ հետ զրույցում ասաց, որ թիվ 8/30 տեղամասում իրենց վստահված անձին փորձել են դուրս հանել: Թիվ 12/07 ընտրատեղամասում ժառանգականները կարուսելի մեթոդ, ինչպես նաեւ մի քանի անգամ քվեարկելու դեպքեր են գրանցել: Հովսեփ Խուրշուդյանն ընդգծեց, որ շատ են նկատել ընտրատեղամասերում մարդկանց կուտակման դեպքեր, որը խառնաշփոթ է ստեղծել:

«Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության մամուլի քարտուղար Բաղդասար Մհերյանն ընտրական օրվա վերջում **«Ազգ»**-ին ասաց, որ իրենք ընտրությունների ընթացքը նորմալ են գնահատում: «Որոշ ահազանգեր կան, բայց դեռ ճշտման փուլում են», ասաց ԲՀԿ մամուլի քարտուղարը:

Ընտրական օրվա ընթացքում այս եւ շատ այլ խախտումների վերաբերյալ պարբերաբար արտահայտվում էր ԿԸՀ-ն՝ նշելով, որ իրենք անդրադարձել են այդ բողոքներին եւ դրանցից շատերն անհիմն են եղել:

Գ. Գ.

Յոթ տարի առանց գրանցման... մինչեւ ընտրությունները

Շատ յուրօրինակ երկրում ենք ապրում: Երբ փորձում ես քաղաքակիրթ ու ընդունված տարբերակով մոտենալ ուզածդ հարցի լուծմանը, անպայմանորեն արժանանում ես, լավագույն դեպքում, անտարբերության, անգամ արհամարհանքի: Երեկ, ինչպես կարծես մեզանից շատերը, քաղաքացիական պարտքի կատարման գիտակցությունից դրդված հասնելով ընտրատեղամաս՝ բացահայտվեց, որ գոյություն չունեմ ընտրացուցակներում:

Թե ինչո՞ւ նախապես չէր լրացվել այդ թերությունը, այնքան էլ կարեւոր չէ: Ավելի հետաքրքրական ստացվեց, որ, համաձայն անձնագրային սեղանի համակարգչում եղած տվյալների, անձս ապրել էր Հայաստանում գրեթե 7 տարի՝ գրանցված չլինելով որեւէ տեղ, ինչպես ասում են, օդից կախված: Ու թեեւ անձնագրային բաժնի աշխատակիցները քարտային հիմքով ճշտեցին իրավիճակը, եւ քվեարկությունս կայացավ, զարմանքը չանհետացավ, թե ինչպես էր «օդից կախված» անձն առանց համակարգչային ստուգումների ընթացքում խնդիր ունենալու բազմիցս հատել էր Հայաստանի Հանրապետության սահմանը:

Ինչեւէ, ընտրական «ոդիսականն» այդքանով չավարտվեց: Իրավիճակը հստակ դարձնելու համար Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով զանգին պատասխանեցին այնպիսի տհաճությամբ, կարծես անհանգստացրել էի նորին մեծություն, անգամ սրբություն Անգլիայի թագուհուն ամենաքիչը, այն էլ գիշերվա կեսին զանգահարելով նրա բջջային հեռախոսահամարով:

Ուղղակի ապշել կարելի է, թե Հայաստանում որեւէ մեկից նորմալ պատասխան ակնկալող յուրաքանչյուր անձ ինչպիսի առանձնահատկությունների կարող է հանդիպել՝ ուղղակի փորձելով իրազեկվել, տեղեկանալ սեփական իրավունքներին: Իսկ ավելի տխուր հանգամանքն այն էր, որ իմացության «եղած-չեղած պաշարն» ի հայտ եկավ նույն ԿԸՀ-ում, երբ ներկայացա որպես լրագրող:

Եվ ընդհանրապես էլ պետք է ցավով փաստել, որ երբ, թերեւս, «պատահաբար» զանգահարել էին ու փորձում էին ճշտել, թե տան բնակիչներից (նկատի ունեցեք - այդ տանը գրանցված բնակիչներից) ովքեր են հանրապետությունում եւ արդյոք պիտի մասնակցեն քվեարկությանը, բարեհամբույրությունն ու տեղեկացվածությունն ակնհայտորեն ավելի բարձր մակարդակի վրա էր, քան անունս ընտրացուցակում չգտնելու մասին հայտարարելը: Ավելին, ամենայն համառությամբ չնշելով, թե ով է «ստուգում» ընտանիքի անդամների ֆիզիկական ներկայությունը Հայաստանում, զանգահարողն այդպես էլ չբավարարեց հետաքրքրությունս, թե գրանցվածներից մեկի բացակայության մասին ինչպես է տեղեկացել: Ի դեպ, տանը գրանցվածների թվից այդ «հարցման» ժամանակ իմ անուն-ազգանունը չէր բացակայում:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

www.azg.am www.azgdaily.com www.azgdaily.eu

ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Ընտրությունների մասնակցությունը բարձր է եղել

1-ին էջից

Ընտրության բովանդակությունը դիտարկելով՝ առանց ծիգեր թափելու էլ առաջին իսկ հայացքից կարելի էր տեսնել հին հիվանդությունը. մարդկանց ընտրատեղամասեր էին տեղափոխում միկրոավտոբուսներով եւ թեկնածուներին պատկանող տաքսիծառայությունների մեքենաներով, ընտրատեղամասերի մոտ կուտակումներ կային: Ողջ օրվա ընթացքում տարբեր կուսակցությունների նախընտրական շտաբներից լրատվամիջոցներին լուրեր էին հասնում տարբեր ընտրախախտումների մասին՝ հիմնականում խոսք էր գնում ընտրակաշառք բաժանելու, տարբեր գույնի գրիչներով ընտրելու, տեղամասերում քարոզելու, ընտրացուցակներում ընտրողների ազգանունները չգտնելու, քաշքշուկի եւ ծեծկռտուքի մասին: Վանաձորից լուրեր էին հասնում 2 հազար, Երեւանում եւ Գյումրիում՝ 5 հազար դրամ բաժանելու մասին (վկայությունները հիմնականում ԲՀԿ-ի եւ ՀՀԿ-ի, մասամբ՝ ՄԱԿ-ի կողմից իբր բաժանվող ընտրակաշառքին էին վերաբերում): Մի պահ խոսք գնաց ՀՀԿ-ՀՅԴ հակադրությունների մասին (օրինակ՝ Ավանում), սակայն ավելի ուշ ՀՀԿ մամուլի քարտուղար Էդվարդ Շարմազանովը ժխտեց այդպիսի հակադրությունը: Խախտումներ ու փնթիություն կար, սակայն անժխտելի է նաեւ ընտրողի ակտիվությունը, որն էլ կարող է որոշիչ լինել՝ անկախ խախտումների մասին խոսակցություններից:

Այս ընտրությունները նախորդներից տարբերվում էին նրանով, որ ունեին նոր փոփոխություններով հարստացած ընտրական օրենսգիրք, որով, օրինակ՝ արտերկիր մեկնած ՀՀ քաղաքացիները ընտրել չեն կարող: Սակայն նրանց անունները, իհարկե, ընտրական ցուցակներից վերջնականապես հանել հնարավոր չի եղել, իսկ ո՞վ կարող է երաշխիք տալ, որ նրանց փոխարեն չեն ընտրել ուրիշները: Խոսքը տարբեր գնահատականներով 400-600 հազար ընտրողի մասին է, որոնց քվեների մասնակի օգտագործման դեպքում անգամ կարելի է բավական փոխել ընտրությունների արդյունքներն այս կամ այն ուժի օգտին: Զինվորականների կրկնակի քվեարկությունները պետք է որ բացառվեին այս անգամ՝ զինգրքույկում դրվող կնիքի շնորհիվ: Չնայած ընտրախախտումների մասին բազմաթիվ վկայություններին՝ ԿԸՀ-ն օրվա ընթացքում քննում էր ստացված դիմում-բողոքները եւ այնտեղ մեծ մասամբ փաստեր չէր հայտնաբերում:

«Մի բան եմ ցանկանում, որ Հայաստանի խորհրդարանում Հայաստանի ընդդիմադիր ուժեր լինեն, այլ ոչ թե արտասահմանյան ներկայացուցչություններ տարբեր խմբակցությունների ձեւով», ասաց նախագահ **Քոչարյանը**՝ քվեարկությունից հետո պատասխանելով լրագրողների հարցերին: Ռուս լրագրողի՝ ընդդիմադիր ուժերի խորհրդարանում հայտնվելու մասին հարցին ի պատասխան էլ նկատեց, որ ինքն առանձնապես հատուկ սպասելիքներ չունի ընտրություններից. «Մեզ մոտ ուղղակի կան արմատական ընդդիմադիրներ, որոնք ունեն նախանձելի համառությամբ նույն սխալները կրկնելու տարօրինակ սովորություն»: Ըստ նախագահի՝ այս ընտրություններում առավելագույն ձայներ հավաքած ուժերը նախագահական ընտրություններին մասնակցելու մեկնարկային ավելի լավ հնարավորություն կունենան: «ԱԺ-ում կունենանք պատկառելի աջակցություն՝ կունենանք ուժեղ նախագահ, չի լինի այդ աջակցությունը՝ կունենանք նոմինալ նախագահ», ասել է նա:

Իսկ երեկ առավոտյան քվեարկությունից հետո երկրի վարչապետ Սերժ Սարգսյանը կարծիք էր հայտնել, թե «մեր ընդդիմությունը բավականին հասուն է, եւ որեւէ օրենք եւ հասարակական կարգը չի խախտի, թող հանրահավաք անեն, երբ անեն»: Երեւի այսօրվա հանրահավաքի մասին էր ասում նա՝ Կենտրոնի 9/11 տեղամասում քվեարկությունից հետո: ԱԺ նախագահ Տիգրան Թորոսյանի՝ քվեարկելուց հետո արտահայտած կարծիքով էլ՝ մեր երկիրն ու ժողովուրդն արժանի չեն, որ մեր հասցեին հնչեն բացասական գնահատականներ:

Երեկ ժամը 14-ի դրությամբ 687 845 մարդ մասնակցել էր քվեարկությանը, ընդ որում՝ ժամը 11-ի հետ համեմատած երեք ժամում ընտրողների թիվը եռապատկվել էր: Ամենապասիվ ընտրողը ժամը 14-ին Երեւանում էր՝ 28,1 տոկոս մասնակցությամբ: Դա ըստ ԿԸՀ նախագահ **Գարեգին Ազարյանի**՝ բնական է, քանի որ Երեւանում միշտ էլ պակաս է եղել մասնակցությունը՝ մյուս բնակավայրերի համեմատ: Ժամը 21-ին ԿԸՀ հրապարակած նախնական տվյալների համաձայն՝ ընտրողների մասնակցության տոկոսը 57 է, սակայն որոշ տեղամասերից դեռեւս տվյալներ չէին ստացվել, այնպես որ այդ տոկոսը դեռեւս բարձրանալու էր: Ոչ լրիվ մասնակցության թիվը 1 319 993 է, այս թիվն էլ կբարձրանա: Եթե համեմատելու լինենք երրորդ գումարման ԱԺ-ի ընտրությունների 53 տոկոս մասնակցության հետ՝ սա լավ արդյունք է: Սակայն ընդդիմության արմատական ճյուղն արդեն հակված է կեղծված համարել ընտրությունները, եւ դա սկսել հրապարակներից եւ հանրահավաքներից:

Երեկ ԿԸՀ երկու անդամ՝ ՕԵԿ-ի եւ ՀԺԿ-ի ներկայացուցիչները լրագրողներին էին տրամադրել մի շարք ընտրախախտումների մասին տեղեկություններ: ՀԺԿ-ն ներկայացնող **Ֆելիքս Խաչատրյանի** նշած խախտումներից էր զանգվածաբար երթուղային եւ տաքսի ծառայությունների մեքենաներով ընտրողներին տեղափոխելը, թիվ 24/15 ընտրատեղամասում զույգով քվեարկելու դեպք էր եղել, 6/16 եւ 6/17 տեղամասերի ընտրողներին ուղղորդելու փորձ է արել այն դպրոցի տնօրենը, որտեղ տեղակայված են այդ տեղամասերը, Արթիկում ընտրությունների նախորդ գիշերն ու ընտրությունների օրը առանց համարանիշերի մեքենաներից ընտրակաշառք է բաժանվել, թիվ 37 ընտրատարածքներում գունավոր գրիչներ են բաժանվել՝ դրանցով տարբերակված ընտրություն իրականացնելու համար, 6/24-ում 623 ընտրողների համար 575 քվեաթերթիկ է ստացվել, այն դեպքում, երբ 58801 ընտրողների համար թիվ 6 ընտրատարածքում ստացված է եղել 60 հազար քվեաթերթիկ: Չնայած այսպիսի արձանագրումներին՝ ՀԺԿ նախագահ **Ստեփան Դեմիրճյանը** երեկ լրագրողներին ասել էր, թե առայժմ ամեն ինչ նորմալ է ընթանում, եւ աղաղակող ընտրախախտումներ չկան:

ԿԸՀ-ում ՕԵԿ ներկայացուցիչ **Սոնա Սիմոնյանը** երեկ կեսօրին ԿԸՀ-ին էր տրամադրել հետեւյալ խախտումների մասին տեղեկատվություն. թիվ 68 դպրոցում տեղակայված 11/7 ընտրատեղամասում զանգվածաբար գումար է բաժանվել, նույնպիսի փաստ է արձանագրվել 6/27, 6/28, 6/29, 6/30 ընտրատեղամասերում (310-311 մանկապարտեզներ), Դիլիջանում Շամախյան թաղամասի ընտրատարածքում կնիքը բացված է եղել, 10/6-ում (Նոր-Մարաշ) 2 անձ քվեարկության է ներկայացել անձնագրի պատճեններով:

Օրվա վերջում պարզ դարձավ, որ իրենց ընտրական իրավունքը դատական կարգով վերականգնել են մի քանի ընտրական տեղամասի փոքրաթիվ ընտրողներ, միայն Գյումրիում է այդ թիվը մեծ եղել՝ 66 ընտրող: ԿԸՀ-ն ընդամենը 5 դիմում-բողոք է ստացել, դրանք ստուգել: Ընդ որում՝ ԿԸՀ-ում լրատվամիջոցներում առկա ընտրախախտումները մտացածին են համարում:

Ընտրությունների մասնակիցների պաշտոնական թվի մասին ամփոփիչ տվյալներ ԿԸՀ-ն պետք է հրապարակի այսօր, ժամը 10-ին: Այսօր ժամը 14-ին կավարտվեն եւ կհրապարակվեն մեծամասնական, ժամը 20-ին՝ համամասնական ընտրակարգով ընտրությունների նախնական արդյունքները: Եթե դիմում-բողոքներ լինեն ձայների վերահաշվարկի պահանջով, վերջինը պետք է իրականացվի մինչեւ մայիսի 17-ի ժամը 14-ը: Մեծամասնական ընտրակարգով վերջնական արդյունքները պետք է ամփոփվեն մինչեւ մայիսի 17-ը, իսկ մայիսի 19-ը համամասնականի վերջնական արդյունքների ամփոփման օրն է:

Ընտրությունները կայացած համարվելուց հետո նոր՝ Չորրորդ գումարման Ազգային ժողովը մայիսի 31-ին կգումարի իր առաջին նիստը:

ՀՀ ԱԺ ընտրություններին արձագանքում են նաեւ Թուրքիայում

Թուրքական արձագանքների հիմքում ցանկատեսության ակնհայտ դրսեւորումներն են

Հայաստանի խորհրդարանական ընտրություններին հետեւում են նաեւ Թուրքիայում: Այդ մասին են վկայում թուրքական լրատվամիջոցների արձագանքները: Դրանք, ինչ խոսք, կշարունակվեն քվեարկության արդյունքների ամփոփումից հետո, նույնպես յուրովի մեկնաբանություններով եւ ակնհայտ ցանկատեսությամբ: Թուրքական հանրային հեռուստատեսությունն իբրեւ պաշտոնական լրատվամիջոց, նախընտրել է զուտ մոտեցում ցուցաբերել ՀՀ ԱԺ ընտրություններին: Իսկ կենտրոնական թերթերը փորձել են նախապես վարկաբեկել, որպեսզի հնարավոր լինի կասկածի տակ դնել դրանց արդյունքները:

Այդ թերթերից «Միլիեթը» մայիսի 12-ի համարում գրում է, որ Հայաստանի բնակչությունն անտարբեր է ընտրությունների նկատմամբ, դրանք որեւէ հույս չեն ներշնչում ժողովրդին, ըստ ԵԱՀԿ դիտորդների՝ ընտրողների կեսը չի ցանկանում մասնակցել քվեարկությանը, իսկ հարցախույզների մասնակիցների 90 տոկոսի համոզմամբ, ընտրությունների արդյունքները որեւէ կերպ չեն անդրադառնալու բնակչության կենսամակարդակի վրա, այդ իսկ պատճառով ՀՀ ԱԺ ընտրությունները նախագահական առաջիկա ընտրություններից առաջ իշխանությունների հետ ընդդիմության վերջին մարտահրավերի բնույթ են ստացել:

Ավելին, «Միլիեթը» նշում է, որ փոխանակ անկողմնակալ լինելու, ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հեռուստաէկրանից իշխանամետ կուսակցությունների անունները տալով, նրանց օգտին քվեարկելու պահանջ ներկայացրեց ժողովրդին: «Միլիեթն» այս տեսակետները հաղորդում է Մոսկվայում սեփական թղթակցի տվյալների հիման վրա: Իսկ «Ռադիկալը» ՀՀ ԱԺ ընտրություններին անդրադառնալիս վկայակոչում է «Ֆրանսպրեսին» եւ ուշադրությունը գլխավորապես կենտրոնացնում է «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի վրա:

Թուրքական այս թերթը Ծառուկյանին համարում է քաղաքական վերնախավի հզորագույն զենքը եւ ընտրություններում ընտրողների համար հաղթանակի գլխավոր հավակնորդը: Միաժամանակ նշում է երկրում նրա հարաճուն ժողովրդականության մասին, նույնիսկ ընդգծում է, որ հանրահավաքների ընթացքում նրա թիկնապահներին մեծ դժվարությամբ է հաջողվում զսպել այն ընտրողներին, որոնք Ծառուկյանի հետ գրկախառնվելու համար փորձում են բեմահարթակ բարձրանալ:

Դրանով հանդերձ, «Ռադիկալը» «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության ստեղծումը պայմանավորում է Գագիկ Ծառուկյանին նախագահ Քոչարյանի անմիջական աջակցությամբ, հարկ է համարում ընդգծել, որ նրա նկատմամբ ընտրողների անզուսպ համակրանքն, ընդդիմության շրջանակների եւ մամուլի վկայությամբ, բխում է այն ընտրակաշառքից, որը նա բաժանում է, իսկ դրա չափը 56 ԱՄՆ դոլարին համարժեք 20 հազար դրամ է:

Եթե կուսակցության որեւէ առաջնորդ ընտրություններում հաղթանակի գլխավոր հավակնորդ է համարվում եւ հետզհետե աճում է նրա ժողովրդականությունը, այդ առաջնորդը տրամաբանականորեն չպետք է ընտրակաշառք բաժանելու կարիք ունենա: Եթե ընտրությունները չեն ենթարկվում տրամաբանությանը, ապա այդ դեպքում էլ նախքան մեղադրելը պետք է նշվի, թե որոնք են ընտրակաշառք բաժանելու մեջ Ծառուկյանին մեղադրող ընդդիմությունն ու մամուլը:

«Ռադիկալն» առանց այս հարցերին պատասխանելու, նշելով ընտրակաշառքի չափը, հայտնվում է մեկ այլ հակասության մեջ եւ այդ հակասությունը քողարկում Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտի տնօրեն Ալեքսանդր Իսկանդարյանից կատարած մեջբերմամբ, որն ընտրակաշառքների մասին ասել է. «Ընտրողների մեծամասնությանը մտահոգում է քվեն ամենաթանկ գնով վաճառելը»:

Թերեւս վերոհիշյալ արձագանքներից ամենահավասարակշիռը պետք է վերագրել «CNN-Turk»-ին: Ինչո՞ւ: Հարցին պատասխանելու համար ներկայացնենք ՀՀ ԱԺ ընտրությունների վերաբերյալ այս հեռուստաընկերության ինտերնետային էջում տեղադրված գնահատականները. «Խորհրդարանում «Հանրապետական» կուսակցությունը հազիվ թե մեծամասնությունից զրկվի: Վերջին տարիների երկրի տնտեսության մեջ նկատվող բարելավումները մեծացնում են նաեւ նախագահ Քոչարյանին աջակցող մյուս կուսակցությունների հնարավորությունները: Սերժ Սարգսյանը համարվում է ՀՀ նախագահի պաշտոնում Ռոբերտ Քոչարյանի իրավահաջորդը: Քոչարյանն ամեն կերպ աջակցում է Սարգսյանին: Նրանց բարեկամությունն ունի երկար տարիների պատմություն, որովհետեւ 90-ական թվականներին ծագումով Լեռնային Ղարաբաղից Սարգսյանն ու Քոչարյանն Ադրբեջանի դեմ պատերազմել էին ուս-ուսի: Որքան էլ Սարգսյանը «բազեի» համարում ունենա, Թուրքիայի հետ հարաբերություններում ավելի մեղմ դիրքորոշում է որդեգրել: Անցած ամիսներին «Ուոլ սթրիթ ջոռնըլ» հանդեսի համար գրի առած հոդվածում Սարգսյանն ընդգծել էր առանց որեւէ նախապայմանի Թուրքիայի հետ հարաբերություններ հաստատելու անհրաժեշտությունը»:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

Շարկյոզին դարձավ Սարկոզի

Ֆրանսիայում տեղի ունեցած նախագահական ընտրությունների ընթացքում ռուսական ԶԼՄ-ներում դեպքից դեպք էր միայն հիշատակվում, այն էլ գերազանցապես նացիոնալիստական մամուլում, թեկնածուներից մեկի՝ Նիկոլա Սարկոզիի հրեական ծագումը: Բայց նրա ընտրվելուց հետո «ընդարձակ» հրապարակումներ եղան «Սարկոյի» մերձակա տոհմածառի մասին: Իրոք, ինչպես Լը Պենն էր հայտարարում, նրա միայն մի մասն է (մոր կողմով) ֆրանսիացի:

Ֆրանսիայի նոր ղեկավարը ծնվել է 1955 թ. հունվարի 28-ին: Հայրը՝ Պալ Շարկյոզի-Նադը Ֆրանսիա է ներգաղթել Հունգարիայից 1947 թվականին: Երկար դեգերումներից հետո վերջապես ստացել է քաղաքացիություն, ամուսնացել է Անդրե Մալլայի հետ, որի հայրը՝ Բենեդիկտը, եղել է սալոնիկցի հրեա:

Պալ Շարկյոզին Ֆրանսիայում դարձել է Պոլ Սարկոզի եւ, հայերս կասեինք, ձիլ «ման եկող» է եղել. ունեցել է չորս ընտանիք: Նիկոլայի մորը երեք երեխայով թողել է 1959 թ., երբ մինչեւ Նիկոլան բոլորել է չորս տարին: Ներկայիս նախագահը, ըստ երեւույթին, ժառանգել է հոր գեները. առաջին կնոջից՝ կորսիկուհի Մարի-Դոմինիկից ունի երկու որդի, սակայն հեռացել է նրանից եւ ամուսնացել օդեսացի հրեայի ու իսպանուհու խառնուրդ Սեսիլիա Սիգանե-Ալբենիզի հետ, որից ունի մեկ տղա: Սակայն խոսակցություններ կան, որ Սարկոն երկրորդ կնոջից այժմ չի բաժանվել սոսկ նախընտրական նկատառումներով:

Եվ այսպես, ներգաղթողների խնդրի մեջ խրված Ֆրանսիայում իշխանության գլուխ է եկել... ներգաղթող: Եվ այդ ներգաղթողն ամենաանողոք դիրքորոշումն ունի իր նմանների՝ հունգարացի հոր երբեմնի քաղաքական կարգավիճակն ունեցողների նկատմամբ, մանավանդ երբ նրանք... մահմեդական են հիմնականում (գուցե հրեայի արյունն է դուրս գցել):

Առհասարակ ազգային ծագման գործոնը պետության ղեկավարների մեջ անկանխագուշակելի դեր կարող է խաղալ: Բուն Ռուսաստանում, թեկուզեւ, ինչքան ցարեր ու գլխավոր քարտուղարներ են եղել, որոնք, նույնիսկ խոսելով առոգանությամբ, ինչպես ասում են, շատ ավելի ռուս են եղել, քան ռուսները: Բայց այսօր, կապված Սարկոզիի հետ, Մոսկվային ավելի շատ հետաքրքրում է, թե ինչպես կզարգանան ռուս-ֆրանսիական հարաբերությունները: Որ Շիրակի ժամանակների պես չի լինի, կասկածից դուրս է. Սարկոն բացահայտ ատլանտիստ է եւ անթաքույց հակված է դեպի Ամերիկան: Բայց եւ, մյուս կողմից, նա պրագմատիկ է ու հազիվ թե վնասի ֆրանս-ռուսական հատկապես տնտեսական համագործակցությանը: Մանավանդ որ ֆրանսիական անդրազգային շատ կորպորացիաներ արդեն ամուր ոտք են դրել Ռուսաստանում: Դժվար է նաեւ կանխատեսել, թե ինչ չափով կպահպանվի Մոսկվա-Բեռլին-Փարիզ առանցքը:

Ռուսներին, անտարակույս, չի կարող ոգեւորել նաեւ այն փաստը, որ Սարկոզին բացահայտ պաշտպանում է Վրաստանի եւ Ուկրաինայի ՆԱՏՕ-ամետ ձգտումները եւ անձնական «ջերմ» հարաբերություններ ունի հատկապես Միխայիլ Սաակաշվիլու հետ:

Եվս մի հանգամանք, որ այստեղ շեշտվում է: Ֆրանսիացիներն արդեն հոգնել էին Շիրակից (10 տարին քիչ ժամանակ չէ), եւ նրա վարկանիշը վերջին տարիներին առանձնապես մխիթարական չէր: Իսկ ահա Սարկոզին գրավում էր եռանդով ու նորովի գործելու վճռականությամբ: Երեւի այս պարագան հրատապ կդառնա նաեւ Հայաստանի երեկվա ընտրությունների համար...

Լոբբիստական գործունեության առումով նոր առաջադրանքներ կունենան նաեւ ֆրանսահայերը: Ի դեպ, այստեղ վերհիշվում է, որ ժամանակին Սարկոզին Շիրակի հետ հարաբերությունները փչացրել է նաեւ այն պատճառով, որ նախագահական ընտրություններում պաշտպանել է նրա հակառակորդին՝ նույնպես ոչ զտարյուն ֆրանսիացի... Էդուար Բալադյուրին:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

«ՄԵԿՈՒՍԻ» ՊԱՐԱԳԱ՞...

ՄԱԿ-ի ԱԽ բանաձեւն առաջարկում է Կոսովոյի անկախացում

Երեկ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նիստում քննարկման է ներկայացվել Կոսովոյին վերաբերող բանաձեւի նախագիծ, որով առաջարկվում է անկախություն շնորհել Սերբիայի այդ երկրամասին:

Ֆրանսպրեսը նշում է, որ բանաձեւը հաստատում է ՄԱԿ-ի հատուկ ներկայացուցիչ Մարտի Ահտիսաարիի ծրագրի դրույթները: Տվյալ ծրագիրն առաջարկվել էր 2007 թ. հունվարին, երբ Կոսովոյի անկախացումը պահանջող ալբանացիների եւ Սերբիայի իշխանությունների բանակցությունները մտել էին փակուղի:

ՄԱԿ-ի խարտիայի 7-րդ հոդվածի հիման վրա կազմված նոր բանաձեւի նախագծում նաեւ ընդգծվում է, որ ԱԽ-ն կողմնակից է «Բազմազգ եւ ժողովրդավարական Կոսովոյի ստեղծմանը, որը կարող է ամրապնդել տարածաշրջանի կայունությունը»:

Բանաձեւն ընդունված կհամարվի ԱԽ 185 անդամներից 9-ի հավանությունն ստանալու դեպքում: Բացի դրանից, արեւմուտքի դիվանագետները պետք է Ռուսաստանին համոզեն չօգտագործել վետոյի իրավունքը: Մոսկվան նախազգուշացրել է, որ Կոսովոյի անկախության ճանաչումը կարող է նախադեպ դառնալ Աբխազիայի, Հարավային Օսիայի եւ Մերձդնեստրի համար:

Չեյնին կրկին զգուշացնում է Իրանին

ԱՄՆ փոխնախագահ Դիկ Չեյնին Իրանի ափերից ընդամենը 240 կմ հեռու գտնվող «Ջոն Սթեննիս» ավիակրի վրայից հերթական անգամ հայտարարել է իրանական միջուկային զենքի ստեղծման անթույլատրելիության մասին: Նրա խոսքերով, տարածաշրջանում ամերիկյան ռազմական նավատորմի ներկայությունը միանգամայն հստակ ազդանշան է Իրանին:

«Մենք ծովային ուղիները բաց կպահենք: Թույլ չենք տա, որ Իրանը միջուկային զենք ունենա եւ գերիշխի տարածաշրջանում», ասել է Չեյնին, որը երեկ մեկնել է Սաուդյան Արաբիա, ավարտելով իր մերձավորարեւելյան ուղեւորությունը:

Չեյնիի նախազգուշացումն արվել է Իրաքին նվիրված միջազգային խորհրդաժողովից ընդամենը մեկ շաբաթ անց: Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ Շարմ էլ Շեյխում (Եգիպտոս) կայացած այդ խորհրդաժողովի շրջանակներում ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը հանդիպել էր Իրանի արտգործնախարար Մանուչեհր Մոթաքիի հետ:

Իրանցիները պնդում են, որ իրենց միջուկային ծրագիրը բացառապես խաղաղ բնույթ է կրում: ԱՄՆ-ն Իրանից պահանջում է դադարեցնել ուրանի հարստացումը, սակայն հրաժարվում է ուղղակի շփումներ հաստատել Թեհրանի իշխանությունների հետ:

Թալիբների նախկին պատանդը վերադարձել է Ֆրանսիա

Աֆղանստանում 38 օր թալիբների պատանդը եղած «Մանկության երկիր» ֆրանսիական ոչ կառավարական կառավարության աշխատակից Էրիկ Դամֆրեվիլը ուրբաթ օրն ազատ է արձակվել, իսկ երեկ առավոտյան վերադարձել է հայրենիք:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ Փարիզի մոտակայքում՝ Վիլակուբլեի ռազմական օդանավակայանում, նախկին պատանդին դիմավորել է Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ֆիլիպ Դուստ-Բլազին: Ավելի վաղ Աֆղանստանի Ղանդահար քաղաքի օդանավակայանում միջազգային Կարմիր խաչը կազմակերպել էր Դամֆրեվիլի հանդիպումը Ֆրանսիայի իշխանությունների ներկայացուցիչների հետ:

Էրիկ Դամֆրեվիլը, նրա գործընկերուհի Սելին Կոտըլյեն եւ երեք աֆղան ուղեկիցներն առեւանգվել էին ապրիլի 3-ին: Կոտըլյեն ազատ էր արձակվել ապրիլի 28-ին: Թալիբները բազմիցս սպառնացել էին սպանել Դամֆրեվիլին, եթե Ֆրանսիան իր զինծառայողներին դուրս չբերի Աֆղանստանից:

Մայիսի 11-ին նրան ազատ արձակած թալիբների ներկայացուցիչը Ֆրանսպրեսի թղթակցին ասել է, որ արձակումը կապված է ֆրանսիական զորքն Աֆղանստանից դուրս բերելու Նիկոլա Սարկոզիի խոստման հետ: «Ֆրանս-2» հեռուստաընկերության եթերում Սարկոզին ասել էր, որ Աֆղանստանում բազմազգ ուժերի կազմում ֆրանսիական զորքի երկարատեւ ներկայությունն ինքը «վճռորոշ չի համարում»:

Խնայբանկի կողոպուտ Չիտայում

Չիտայի ՆԳ վարչության աղբյուրներ վկայակոչելով՝ ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ երեկ քաղաքի Խնայբանկի բաժանմունքներից մեկի կողոպտման ժամանակ սպանվել են բանկի երկու պահապաններ: Նախնական տվյալների համաձայն, անհայտ կողոպտիչները հափշտակել են 38 մլն ռուբլի եւ ոսկու ձուլակտորներ, որոնց արժեքը չի հրապարակվում:

Երկու պահապաններն սպանվել են հրազենից: Կողոպտիչները տարել են նրանց երկու ատրճանակները:

Չիտայի Սեւերնի միկրոշրջանի ծայրամասերում երեկ հայտնաբերվել է այրված «Տոյոտա» ավտոմեքենա: Ենթադրվում է, որ հենց այդ մեքենայով էին փախուստի դիմել կողոպտիչները:

Ոստիկանությունը որոնում է չարագործներին: Հարուցված է քրեական գործ:

Գ. Ռ.

Հայ գրերի մոգական գեղեցկությունը

Հայաստանի տարին Ֆրանսիայում բազմազան եւ բազմաբովանդակ միջոցառումների առաջին կեսն ավարտվեց, սկսում է երկրորդ բաժինը, բնականորեն առավել պարտավորեցնող: Ինձ բախտ վիճակվեց տեսնելու մի շարք նշանակալից ցուցահանդեսներ: Առաջինը, որին կանդրադառնամ, «Հայաստանի 12 մայրաքաղաքները» Փարիզի ճիշտ կենտրոնում՝ Կոնսիերժերի սքանչելի

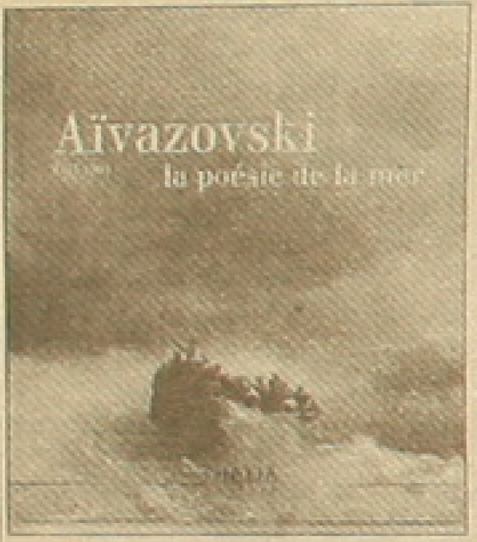

«Ծովի պոեզիան» կատալոգի շապիկը

դահլիճում բացվեց: Զավեն Սարգսյանի լուսանկարներով մատուցված հայոց հին աշխարհը ամփոփվեց գոթական ճարտարապետական այս սքանչելի կոթողի կամարների ներքո: Անմոռաց տպավորություն թողեց Լուվրի «Սրբազան Հայաստան» ցուցահանդեսը, որը կարծես Հայաստանի մշակույթի անձնագիրը լինի աշխարհի արվեստների մայրաքաղաքում: Իհարկե, սքանչելի կլիներ, եթե Զվարթնոցի արծիվը ներկայացվեր սյունի վրա այնպես, ինչպես տաճարում է: Չեմ կարող չհիշել «Հիասքանչ Փառաջանով» ցուցահանդեսը՝ Գեղեցիկ արվեստների բարձրագույն դպրոցի սրահում: Նույն շրջանում բացվեց նաեւ Այվազովսկու եւ նրա հայ հետնորդների ցուցահանդեսը Փարիզի Ծովային թանգարանում: «Ծովի պոեզիան» խորագիրը կրող այդ ցուցահանդեսի կազմակերպումը հանձնարարվել էր ինձ: Ծագումով հայ արվեստագետի արարումներում անկասկած դրսեւորում են գտել ազգային նկարագրին բնորոշ գծեր: Այվազովսկու արվեստի այս գիծը հատուկ շեշտադրում ստացավ ցուցահանդեսում, ինչպես եւ իմ հեղինակած գրքում, որն արժանացավ 3-րդ հրատարակության:

Արշիլ Գորկու կատալոգի շապիկը

Բնականաբար, մշակութային այսպիսի ներկայությանը հաջորդող ցուցահանդեսները հարկ էր, որ պահպանեին այս մակարդակը: Եվ ահա մեր սիրելի բարեկամը, ՀՀ ԳԱ ակադեմիայի անդամ Արմեն (Կլոդ) Մութաֆյանը մտահղանում է շատ անսպասելի գաղափար՝ հայոց գրերը ներկայացնել իբրեւ «բազմաբողբոջ մի այգի», իբրեւ մշակութային հրաշալի տոն: Երկարատեւ որոնումներից հետո աշխարհի բազմաթիվ թանգարաններից, այդ թվում նաեւ՝ Հայաստանի, նա ընտրեց հայ գիրն իրենց վրա կրող արվեստի բազմաթիվ նմուշներ՝ այբուբենի ծնունդից սկսած մինչեւ եղեռնազոհ մեր բանաստեղծների ձեռագրերը: Հիշել շուրջ 320 նմուշ ընդգրկող ցուցահանդեսի բոլոր գործերը, դժվար է: Ցուցահանդեսը բացվեց Մարսելի Վեյ Շարիթե հայտնի եկեղեցի-թանգարանում, որի առաջին հարկի դահլիճները ձեւավորել է ազգությամբ հայ ճարտարապետ: Ի դեպ, այդ տաճարը շրջապատող միաոճ կառույցներում ապաստան էին գտել 1895 թ.-ի թուրքական կոտորածից փրկված մեր բազմաթիվ հայրենակիցներ: Գթասրտության այս տունը Հին Մարսելի կենտրոնի ծովահայաց բարձունքում է գտնվում: Ցուցահանդեսի գաղափարն իրականություն դարձավ իր բովանդակությանը ներդաշնակող վայրում:

Ներկայացումն առանձնահատուկ էր ցուցանմուշային բացառիկ նորություններով: Առիթ ընձեռվեց ինչպես մեզ, այնպես էլ օտար այցելուներին առաջին անգամ տեսնելու մի շարք զարմանահրաշ ստեղծագործություններ: Դրանցից մեկը հայերեն արձանագրություն կրող, աշխարհում հայտնի «Գոհար» գորգն է՝ բոստոնաբնակ մի ամերիկացու պատկանող, որին շնորհակալ ենք գորգը տրամադրելու, ցուցահանդեսին մասնակից դարձնելու համար: Ուզում եմ հիշել Սկեւռայի ավետարանը (XII դ.)՝ ստեղծված Կիլիկիո Լեւոն 2-րդ թագավորի թագադրության առիթով, որը կոչվում է նաեւ Լվովի ավետարան: Այն փրկվել եւ դարեր շարունակ պահպանվել է Լվովում: Ձեռագիրն աչքի է ընկնում նկարչական սքանչելի տառերի գեղագիր պատկերազարդումներով: Ներկայացված էր նաեւ Ստեփանոս Լեհացու ձեռագրերից մեկը: Օրինակները բազում են, բայց կարեւորն այս ցուցահանդեսի առիթով լույս տեսած ծավալուն գիրքն է, յուրահատուկ հանրագիտարան՝ հայ գրերի բոլոր տեսակներն ամփոփող ստվար մի հատոր: Գիրքը լույս տեսավ Կլոդ Մութաֆյանի ջանադիր ու նվիրյալ աշխատանքի շնորհիվ, Մարսելի մշակութային տան մեկենասությամբ (Նախագահ՝ Կառո Հովսեփյան):

Միջոցառումների երկրորդ շրջանի լավագույն ցուցահանդեսներից մեկը Փարիզի Մոնմարտր թանգարանում բացված, իր բնույթով նույնքան անակնկալ եւ առինքնող ցուցահանդեսն է, ուր ակնառու է Ֆրանսիայի վերաբերմունքը հանդեպ Հայոց ցեղասպանության: Այստեղ ներկայացված են 1895 թվականից մինչեւ 1920-ական թվականները տեղի ունեցած ողբերգական եղելությունների՝ ֆրանսիացի նկարիչների գեղարվեստական վավերացումները, որոնց իսկական լուսարտացումները տեղ են գտել ֆրանսիական մամուլի, շաբաթաթերթերի, ամսագրերի շապիկներին: Հուզիչ էր հատկապես նշանավոր արվեստագետ Էմիլ Գալլեի ստեղծած պահարանը, որի 4 կողմերի փայտյա թերթիկների շարժումները եղեռնական դեպքերի դրվագներ են հիշեցնում:

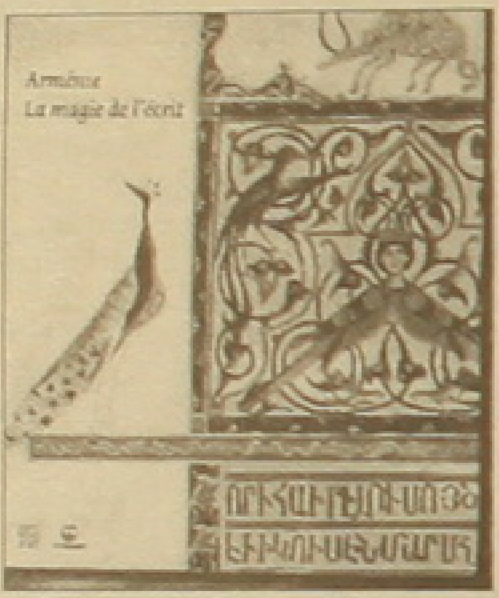

«Հայաստան. Գրության հրաշքը» ցուցահանդեսի կատալոգի շապիկը

Առանձնապես պետք է ընդգծեմ, որ ֆրանսիական կողմն այս առիթով անհրաժեշտ գտավ կազմակերպելու եղեռն ապրած եւ հայրենի երկրի հավերժությունը երազած Արշիլ Գորկու ցուցահանդեսը, որը կազմակերպեց «Պոմպիդու» կենտրոնի ժամանակակից արվեստի թանգարանը: Նկարների մեծ մասը Նյու Յորքի Մոդի արվեստի եւ Լոնդոնի «Թեյթ» պատկերասրահներից էին բերված, դրանք ցուցադրվեցին «Պոմպիդու» կենտրոնում, իսկ Գ. Գյուլբենկյան հաստատության մեջ պահվող գծանկարները ներկայացվեցին Փարիզի Պորտուգալիայի մշակույթի տանը: Գորկու այս ցուցահանդեսը դիտողի մեջ 1915 թ.-ի վերապրումներ է արթնացնում. Էքսպոզիցիայի մտահղացումը եւ իրականացումը ֆրանսիացիներինն է. նկարների ընտրությունը կատարել են իրենք («Հոգեվարք», «Պարտեզներ Խորգոմում» եւ այլն):

Շուտով «Հայաստան, իմ բարեկամ» միջոցառումների մի հարուստ էջ կբացվի Փըթի փալեում, նախատեսվում է 1830-1930 թվականների հայ նկարիչների (Հովնաթանյան, Այվազովսկի, Սուրենյանց, Թադեւոսյան, Սարյան, Խոջաբեկյան, Յակուլով եւ ուրիշներ) աշխատանքների ցուցադրություն: Իսկ Փարիզի «Լյուքսեմբուրգ» թանգարանում կբացվի հայ ժամանակակից նկարիչների ստեղծագործությունների ցուցադրություն: Միայն զարմանալի է թվում, թե ինչու հայ գեղանկարչության նոր վերածնունդը խորհրդանշած 1960-ականների սերնդի՝ Մինաս Ավետիսյան, Հակոբ Հակոբյան, Աշոտ Հովհաննիսյան, Ռաֆայել Աթայան, Լավինյա Բաժբեուկ-Մելիքյան եւ այլն չեն ընդգրկվել «Հայաստան, իմ բարեկամ» աննախադեպ միջոցառումների ծրագրում:

ՇԱՂԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Ազգային նվագարանները պահպանելը բոլորիս խնդիրն է

Ազգային նվագարանների պահպանման եւ սերունդներին փոխանցելու խնդրով մտահոգ, «Ազգը» պարբերաբար անդրադառնում է այդ խնդրին: Մեր ընթերցողներին արդեն ներկայացրել ենք Երեւանի Խ. Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի Կուլտուրայի ֆակուլտետի դեկան Ռուբեն Միրզախանյանի եւ պրոֆեսոր Թովմաս Պողոսյանի մտահոգություններն ու առաջարկները: Իսկ թե ի՞նչ կարծիք ունի ազգային նվագարանների պահպանման, դրանք սերունդներին փոխանցելու մասին ՀՀ վաստակավոր արտիստ Արա Գեւորգյանը, պարզ դարձավ նրա հետ հարցազրույցից, որն էլ ներկայացնում ենք մեր ընթերցողներին:

- Պրն Գեւորգյան, այսօր ազգային նվագարաններից մի քանիսն անհետացման եզրին են հայտնվել, եւ դրանց նկատմամբ հետաքրքրությունը կտրուկ նվազել է: Ինչպե՞ս կմեկնաբանեք այս երեւույթը:

- 90-ականների սկզբին վիճակը շատ ավելի վատ էր, որովհետեւ մեր երիտասարդներն ավելի շատ հակված էին լսել եվրոպական եւ ռուսական երաժշտություն, այդ իսկ պատճառով ռադիո եւ հեռուստաեթերներից աստիճանաբար վերանում էր հայկական ժողովրդական երգն ու երաժշտությունը: Սակայն այժմ այդպես չէ, մեր այսօրվա երգարվեստի մեջ ժողովրդական գործիքները ներառված են: Բայց չգիտես ինչու, մեր երաժշտական դպրոցներում այսօր սակավ են ազգային գործիքներ նվագել ցանկացողների թիվը: Այդ ուղղությամբ քայլեր են արվում եւ ուսուցումը դարձել է անվճար: Ի դեպ, ես այդ մասին ժամանակին, բազմաթիվ անգամներ առաջարկել էի: Սակայն դարձյալ դիմորդների թիվը շատ քիչ էր: «Նարեկացի» մշակութային կենտրոնում ստեղծվեց թառի եւ քամանչայի դասարան, որի հովանավորն էր Բեյրութից պրն Թերզիբաշյանը: Եզակի եւ յուրօրինակ մի մոտեցում. յուրաքանչյուր աշակերտ վճարվում էր ազգային նվագարանների վրա նվագել սովորելու համար: Շուտով կսկսվեն այդ դասարանի երրորդ դասընթացները, այնտեղ դասավանդելու են հանրապետության տաղանդավոր երաժիշտ-ուսուցիչներ:

- Ընդունվողների համար տարիքային սահմանափակումներ կա՞ն:

- Ոչ: Դիմորդների ծնողների հետ կնքվում են պայմանագրեր, եւ ուսուցման 3 տարում երեխաներն իրավունք չունեն հանրապետությունից բացակայելու կամ մեկնելու, իսկ եթե կլինեն այդպիսիք, ապա ծնողները պարտավոր են վերադարձնել ծախսված ողջ գումարը: Ի դեպ, այդ դասարանի սովորողներից երկուսն իրենց առաջադիմության շնորհիվ այս տարի ընդունվել են Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական համալսարանի կուլտուրայի ֆակուլտետ:

- Ի՞նչ առաջարկ կանեք, որպեսզի հասարակության մեջ հետաքրքրություն ու սեր արթնանա դեպի ազգային նվագարանները:

- Ես առաջարկում եմ սկսել լայնածավալ ակցիաներ՝ բարձրացնելու մեր ազգային նվագարանների վարկանիշը:

- Ի՞նչն առիթ դարձավ, որ մեր ազգային նվագարանները, ժողովրդական երգերը, որոնք սկսում էին անհետանալ, վերականգնեցիք եւ ժամանակակից ռիթմերով մատուցեցիք:

- 1990-ականներին վերացել էր մեր ժողովրդական երգերից «Ղեյամանը», իսկ Կոմիտասի «Կռունկը» հնչում էր միայն ապրիլի 24-ին Ծիծեռնակաբերդ բարձրանալիս, նմանապես շատ երգեր, որոնք ընդհանրապես «ջնջված» էին երգացանկերից: Հենց դա էլ ինձ մտահոգում էր, եւ ես դուդուկը, «Ղեյամանը» դրեցի ռիթմի մեջ, մտածելով, որ մեր երիտասարդները ռիթմիկ երաժշտություն են սիրում, ինչն ընդունվեց ու սիրվեց... Ահա այդ մշակմամբ փրկվեցին ու նոր կյանք վերադարձան ժողովրդական երգերից «Ղեյամանը», «Սեւ մութ ամպերը», Կոմիտասի «Կռունկը» եւ ուրիշ ժողովրդական երգեր ու նվագարաններ:

- Պրն Գեւորգյան, դուք նաեւ կազմակերպեցիք «Պահպանել ազգային նվագարանները» փառատոնը, ի՞նչ նպատակ էիք հետապնդում:

- Անկեղծ ասած, ինձ հետաքրքրում էր, թե ազգային նվագարաններին տիրապետող քանի երաժիշտ է մնացել մեր երկրում: 3 տարի առաջ կազմակերպեցինք փառատոնը, որին մասնակցելու համար դիմել էին 80 երաժիշտ, որոնցից միայն երկրորդ փուլ անցկացրեց 40-ին: Իսկ երբ պարզ դարձավ, որ այդ երաժիշտներն աշխատելու տեղ չունենալու պատճառով իրենց մասնագիտությունը փոխարինել էին մեկ այլով, որոշեցի նրանց համախմբել ու հիմնել մի նոր ժողգործիքների նվագախումբ: Դիմեցի ԱՕԿՄ-ի համանախագահ Համլիկ Պողոսյանին, որն անվճար փորձասենյակ տրամադրեց: Երաժիշտ Նորայր Դավթյանին հրավիրեցի՝ ղեկավարելու նվագախումբը: Նվագախմբի մասնագիտական ձեւավորման գործում մեծ դեր ունի կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր Նորայր Դավթյանը, Սերժ Սարգսյանը, Հովիկ Հովեյանը: Խորին շնորհակալություն տկն Բելա Քոչարյանին եւ լուսահոգի Անդրանիկ Մարգարյանին՝ նվագախմբի կայացման գործում ցուցաբերված աջակցության համար:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Մստիսլավ Ռոստրոպովիչի հիշատակին

«Ազգային պատկերասրահ» միջազգային 3-րդ փառատոնի շրջանակներում մայիսի 11-ին Ազգային պատկերասրահի որմնանկարների սրահում կայացած դասական համերգը, ինչպես տեղեկացրել էինք, նվիրված էր աշխարհահռչակ թավջութակահար Մստիսլավ Ռոստրոպովիչի հիշատակին: Ներկաները մեկ րոպե լռությամբ հոտնկայս հարգեցին անվանի երաժշտի հիշատակը: Քիչ անց ներկաները ըմբոշխնեցին թավջութակահար Ալեքսանդր Չաուշյանի (Մեծ Բրիտանիա) եւ «Նարեկացի կամերային երաժշտություն» խմբի կատարումները:

Ալեքսանդր Չաուշյանը իբրեւ մենակատար հանդես է եկել բազմաթիվ երկրներում այնպիսի անվանի նվագախմբերի հետ, ինչպիսիք են Վիեննայի կամերայինը, Լոնդոնի «Mozart Players» եւ «Ֆիլհարմոնիան», Բելգիայի ազգային թագավորական, «Եվրոպական մենակատարներ» եւ իհարկե, նաեւ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկի հետ: 2002 թ.-ից մինչ այժմ Ա. Չաուշյանը «Orpheus & Bacchus Festival» (Ֆրանսիա) եւ «International Pharos Chamber Music Festival» հայտնի փառատոների գեղարվեստական ղեկավարն է եւ համագործակցում է շատ ու շատ անվանի երաժիշտների հետ՝ Յուրի Բաշմետ, Գիդոն Կրեմեր, Ֆիլիպ Կասսար, Լեւոն Չիլինգիրյան:

Առաջիկայում մեր հայրենակիցը համերգներով հանդես կգա Ֆրանսիայում, Կիպրոսում, Ճապոնիայում, Իսպանիայում եւ հավանաբար տարվա վերջին կրկին Երեւանում:

«Նարեկացի» կամերային երաժշտության ընկերությունն ստեղծվել է 2005 թ.-ին՝ ճանաչված թավջութակահար Արամ Թալալյանի եւ դաշնակահար Լեւոն Էսկենյանի նախաձեռնությամբ: Ընկերությունը կազմակերպում է կամերային երաժշտության բարձրաճաշակ համերգներ Հայաստանի մարզերում եւ մայրաքաղաքում՝ երաժշտասերներին ներկայացնելով դասական եւ ժամանակակից կամերային ստեղծագործություններ:

ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարար Համլիկ Պողոսյանը տեղեկացրեց, որ ճանաչված կոմպոզիտոր Էդվարդ Միրզոյանը արժանացել է ՄԱԿ-ի պարգեւների եւ մրցանակների եվրոպական կոմիտեի սահմանած «Լեոնարդո դա Վինչի» հատուկ շքանշանին՝ ժողովուրդներին մատուցած ծառայության համար: Այդ օրը լրանում էր նրա ծննդյան տարեդարձը: Իմ հարցին, թե քանի՞ տարեկան դարձաք, էդ. Միրզոյանը կատակեց. «Տարիքը իմ վեջը չի, ես դեռ շատ անելիքներ ունեմ ու շարունակելու եմ աշխատել, եթե չխանգարեն»: Իսկ թե ովքե՞ր են խանգարողները, կամ ինչը, մեծանուն կոմպոզիտորը կրկին կատակեց՝ սիրունատես հայուհիները: Պրն. Միրզոյանը նշեց նաեւ, որ հպարտ է իր առաջին շքանշանով, որը տրվել է իր ծննդյան 50-ամյակի առիթով, դա Լենինի շքանշանն է, իսկ հետո արժանացել է նաեւ «Կիրիլ եւ Մեֆոդի», «Պատվո լեգեոնի» շքանշաններին, սակայն հատուկ նշեց՝ «Լենինի շքանշան»-ն ինձ համար ամենակարեւորն է»:

Ս. Մ.

Վլադիմիր Հակոբյանն արժանացավ արծաթե մեդալի

Դագոմիսում ավարտվեց շախմատի Ռուսաստանի թիմային առաջնությունը, որի մրցանակներն էին վիճարկում 10 ակումբներ: Չեմպիոնի տիտղոսին 3-րդ անգամ արժանացան «Տոմսկ-400-ի» շախմատիստները, որոնք հաղթելով իրենց բոլոր մրցակիցներին, վաստակեցին 18 միավոր: Թիմի կազմում հանդես էին գալիս ռուսաստանցիներ Ալեքսանդր Մորոզեւիչը, Դմիտրի Յակովենկոն, Էռնեստո Ինարկիեւը, Պավել Սմիռնովը, ուկրաինացի Սերգեյ Կարյակինը, ուզբեկ Ռուստամ Կասիմջանովը, Ֆրանսիան ներկայացնող Վլադիսլավ Տկաչևը եւ մոլդովացի Վիորել Բոլոգանը: Ավարտական երկու տուրերում «Տոմսկ-400-ը» հաջորդաբար հաղթեց «Յուժնի Ուրալին» (4,5-1,5) եւ «Ուրալին» (3,5-2,5):

Երկրորդ տեղը զբաղեցրին եւ արծաթե մեդալներ նվաճեցին Եկատերինբուրգի «Ուրալի» շախմատիստները: Թիմի կազմում մրցանակակիր դարձավ նաեւ Վլադիմիր Հակոբյանը: 8-րդ տուրում Հակոբյանը հաղթեց Լիսիին եւ դրանով նպաստեց իր թիմի հաղթանակին «Պոլիտեխնիկի» հետ մրցավեճում (3,5-2,5): Ավարտական տուրում էլ Հակոբյանը հաջող խաղաց: 3-րդ խաղատախտակի վրա նրա մրցակիցը երկրի չեմպիոն «Տոմսկ-400-ի» շախմատիստ, աշխարհի նախկին չեմպիոն Ռուստամ Կասիմջանովն էր: Հայ շախմատիստը վստահ անցկացրեց մրցախաղը եւ ի վերջո հասավ հաղթանակի: Ճիշտ է, այս անգամ դա չօգնեց «Ուրալին» հաղթանակի հասնելու «Տոմսկ-400-ի» նկատմամբ (2,5-3,5): Վլադիմիր Հակոբյանը բավական հաջող հանդես եկավ «Ուրալի» կազմում: Նա մասնակցեց 9 մրցախաղերից 5-ին, որոնցում տարավ 2 հաղթանակ, 3 պարտիա ավարտեց ոչ-ոքի: «Ուրալն» անցկացրած 9 մրցախաղերում վաստակեց 14 միավոր՝ 2-ով գերազանցելով բրոնզե մրցանակակիր դարձած Չեբոքսարիի «Էլարային»:

Անհաջող հանդես եկավ Չելյաբինսկի «Յուժնի Ուրալը», որի կազմում խաղում էին մեր հանրապետության երկու գրոսմայստերներ՝ Կարեն Ասրյանն ու Սմբատ Լպուտյանը: Թիմը 5 միավորով գրավեց նախավերջին՝ 9-րդ տեղը: Վերջին երկու տուրերում «Յուժնի Ուրալը» վաստակեց ընդամենը մեկ միավոր՝ պարտվելով «Տոմսկ-400-ին» (1,5-4,5) եւ ոչ-ոքի ավարտելով մրցախաղը «Յունոստ Մոսկվիի» հետ (3-3): Երկրի չեմպիոնի հետ մրցախաղին թիմի կազմում մասնակցեց միայն Սմբատ Լպուտյանը, որը պարտվեց Ալեքսանդր Մորոզեւիչին: Սմբատն այդ օրը հանդես էր գալիս առաջին խաղատախտակի վրա: «Յունոստ Մոսկվիի» հետ ավարտական մրցախաղում Սմբատն իր տեղը զիջեց Կարեն Ասրյանին՝ տեղափոխվելով երկրորդ խաղատախտակ: Մեր երկու շախմատիստներն էլ իրենց պարտիաները Խենկինի եւ Օնիշչուկի հետ ավարտեցին ոչ-ոքի: Հետաքրքրական է, որ նույնպիսի ավարտ ունեցան մյուս չորս պարտիաները եւս:

Սմբատ Լպուտյանը մասնակցեց 7 հանդիպման՝ վաստակելով 3 միավոր: Նա տարավ մեկ հաղթանակ, 4 պարտիա ավարտեց ոչ-ոքի, կրեց 2 պարտություն: Կարեն Ասրյանը 6 պարտիաներից հինգն ավարտեց ոչ-ոքի, կրեց մեկ պարտություն՝ վաստակելով 2,5 միավոր: Նշենք, որ «Յուժնի Ուրալի» կազմում մեկնարկում հանդես եկավ աշխարհի նախկին չեմպիոն Անատոլի Կարպովը: Իսկ մինչեւ վերջ մրցաշարին մասնակցեց հանրահայտ Վիկտոր Կորչնոյը, որը թեեւ պատկառելի տարիքին, շարունակում է ակտիվորեն մասնակցել մրցաշարերին:

Քրիստիանու Ռոնալդուն կրկնակի դափնեկիր

«Մանչեսթր յունայթեդի» պորտուգալացի կիսապաշտպան Քրիստիանու Ռոնալդուն պրոֆեսիոնալ ֆուտբոլիստների ընկերակցության հարցման արդյունքներով դարձել է կրկնակի դափնեկիր: Նա ճանաչվել է Անգլիայի առաջնության լավագույն ֆուտբոլիստ եւ լավագույն երիտասարդ ֆուտբոլիստ: Ռոնալդուն կրկնեց Էնդի Գրեյի ցուցանիշը, որը 1977 թ. եւս հաղթող էր ճանաչվել երկու անվանակարգերում էլ:

Ռոնալդուն 2004 թ. հետո դարձավ օտարերկրացի առաջին ֆուտբոլիստը, որ արժանանում է լավագույն ֆուտբոլիստի տիտղոսին: 2004 թ. մրցանակը հանձնվել էր «Արսենալի» ֆրանսիացի ֆուտբոլիստ Թյերի Անրիին: 2005 թ. լավագույնն էր ճանաչվել «Չելսիի» պաշտպան Ջոն Թերին, իսկ մեկ տարի անց՝ լիվերպուլցի Սթիվեն Ջերարդը:

«Ինձ համար մեծ պատիվ է արժանանալ լավագույնի կոչմանը: Կշարունակեմ ջանասիրաբար մարզվել, որպեսզի կատարելագործեմ խաղս: Այս մրցանակն ինձ լրացուցիչ լիցք կհաղորդի», հայտարարել է Ռոնալդուն:

Տարվա լավագույն ֆուտբոլիստի կոչման համար պայքարում Ռոնալդուն գերազանցեց «Չելսիի» հարձակվող Դիդյե Դրոգբային եւ իր թիմակից Պոլ Սքոուլզին: Թեկնածուների թվում էին նաեւ «Մանչեսթր յունայթեդի» կիսապաշտպան Ռայան Գիգզը եւ «Արսենալի» ֆուտբոլիստ Ֆրանցեսկ Ֆաբրեգասը: Իսկ լավագույն երիտասարդ ֆուտբոլիստի կոչման համար պայքարում Ռոնալդուի գլխավոր հակառակորդներն էին Ֆրանցեսկ Ֆաբրեգասն ու «Տոտենհեմի» ֆուտբոլիստ Արոն Լենոնը: Հիշեցնենք, որ անցած տարի լավագույն երիտասարդ ֆուտբոլիստի մրցանակը հանձնվել էր Ուեյն Ռունիին: Լոնդոնում կայացած հանդիսավոր արարողության ժամանակ առանց մրցանակի չմնաց նաեւ «Մանչեսթր յունայթեդի» գլխավոր մարզիչ Ալեքս Ֆերգյուսոնը: Նրան հատուկ մրցանակ հանձնվեց անգլիական ֆուտբոլում ունեցած մեծ ծառայությունների համար: Ֆերգյուսոնն արժանին մատուցեց Ռոնալդուին՝ նրան համարելով ներկայում աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստը:

Դեղին քարտ համբույրի համար

Բավական հետաքրքրական միջադեպ տեղի ունեցավ Բրազիլիայում կայացած ֆուտբոլային հանդիպման ժամանակ: Ռիո դե Ժանեյրոյի առաջնության կիսաեզրափակիչ խաղում «Կաբոֆրիենսեի» պաշտպան Կլեբերսոնը «Բոտաֆոգոյի» հարձակվողի հետ պայքարում խախտեց կանոնները: Երբ նրան մոտեցավ մրցավար Ուբրասի Դամասիոն, ֆուտբոլիստը բարեկամաբար մի քանի խոսք փոխանակեց եւ... համբուրեց վերջինիս: Հակարծակիի եկած մրցավարն անմիջապես դեղին քարտ ցույց տվեց ֆուտբոլիստին:

Լրատվամիջոցներում քննարկում էին, թե ինչի համար էր ֆուտբոլիստն արժանացել դեղին քարտի՝ կանոնները խախտելո՞ւ, թե՞ համբույրի: Կրակի վրա յուղ լցրեցին լրագրողները, որոնց հաջողվել էր պարզել, որ մրցավարը ֆուտբոլիստին ասել էր, թե վերջինս իրավունք չուներ համբուրելու իրեն, քանի որ դա խաղի կանոններով արգելվում է: Կլեբերսոնն էլ հաստատել է մրցավարի խոսքերը, նշելով, որ ինքը տեղյակ չէր, թե կանոններով մրցավարին համբուրել արգելվում է: Ճիշտ է, մրցավարը պնդել է, թե դեղին քարտը ֆուտբոլիստին ցույց է տվել խաղի կանոնների խախտման համար: Նա նաեւ խոստովանել է, որ այդ միջադեպի առնչությամբ իր ծանոթներից բավական զանգեր է ստացել, որ ծաղրել են իրեն:

Դարչինյանի հերթական մրցակիցը Դոներն է

IBF-ի վարկածով թեթեւագույն քաշում աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Վախթանգ Դարչինյանն իր տիտղոսի հերթական 7-րդ պաշտպանությունը կիրականացնի հուլիսի 7-ին: Նրա մրցակիցը կլինի ֆիլիպինցի բռնցքամարտիկ Նոնիտո Դոները: Հետաքրքրական է, որ անցած տարվա հոկտեմբերին Դարչինյանը պարտության էր մատնել Նոնիտոյի ավագ եղբորը՝ Գլենին: 24-ամյա Նոնիտոն պրոֆեսիոնալ ռինգում 17 մենամարտ է անցկացրել եւ առայժմ պարտություն չունի: Նա տարել է 16 հաղթանակ (9-ը՝ նոկաուտով), մեկ մենամարտ ավարտել է ոչ-ոքի:

Արդյունավետ մեկնարկ

Սոֆիայում վեց գրոսմայստերների մասնակցությամբ մեկնարկել է շախմատի «M-Tel Masters» մրցաշարը, որն անցկացվում է երկու շրջանով: Ըստ որում մրցակիցներն իրավունք չունեն ոչ-ոքի առաջարկել: Խաղաղ արդյունք կարող են գրանցել միայն մրցավարները՝ գնահատելով խաղատախտակին ստեղծված իրավիճակը:

Առաջին տուրը բավական արդյունավետ էր: Որքան էլ անսպասելի էր, հաղթողի գլխավոր հավակնորդներից մեկը՝ աշխարհի նախկին չեմպիոն Վեսելին Թոփալովը սպիտակներով պարտվեց ռումինացի Դիտեր Նիսիպեանուին: Մամեդյարովն էլ առավելության հասավ Գատա Կամսկու նկատմամբ: Ոչ-ոքի ավարտվեց Ադամս-Շաքիրովի պարտիան: Ի տարբերություն արդյունավետ մեկնարկի, 2-րդ տուրի բոլոր երեք պարտիաներն էլ ոչ-ոքի ավարտ ունեցան: Հաշտություն կնքեցին Նիսիպեանուն ու Կամսկին, Շաքիրովն ու Մամեդյարովը, Թոփալովն ու Ադամսը:

Երկու տուրից հետո 1,5 միավորով առաջատարի դիրքը ստանձնել են Նիսիպեանուն եւ Մամեդյարովը: Նրանցից կես միավորով հետ են մնում Ադամսը եւ Շաքիրովը:

Հայաստանից վեց մարզիկ

Մայիսի 18-22-ը Պեկինում կանցկացվի թեքվոնդոյի աշխարհի հերթական առաջնությունը, որին կմասնակցեն նաեւ հայ մարզիկները: Հայաստանի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Գեւորգ Դանիելյանը թիմի կազմում ընդգրկել է վեց թեքվոնդոյիստների՝ Սուրեն Սարգիսովին (54 կգ), Անդրեյ Ադասարյանին (62 կգ), Լեւոն Փաշաբեզյանին (67 կգ), Արթուր Ռուբենյանին (72 կգ), Արման Երեմյանին (78 կգ), Արամ Սահակյանին (84 կգ): Մեր ընտրանին վաղը կմեկնի մրցավայր:

Վոլանդրին անակնկալ մատուցեց

Հռոմում ընթացող թենիսի «Masters» կարգի մրցաշարում հայտնի դարձան կիսաեզրափակչի մասնակիցները: Հաջող է հանդես գալիս իտալացի Ֆիլիպո Վոլանդրին, որը մրցաշարը սկսել էր որակավորման փուլից: 3-րդ շրջանում նա խոշոր անակնկալի հեղինակ դարձավ՝ պայքարից դուրս մղելով թենիսիստների դասակարգման առաջատար Ռոջեր Ֆեդերերին (6-2, 6-4): Ոգեւորված հաջողությունից, Վոլանդրին վստահ հաղթահարեց նաեւ քառորդ եզրափակիչի արգելքը՝ պարտության մատնելով չեխ Թոմաշ Բերդիխին (6-2, 6-3):

Կիսաեզրափակիչում հանդես գալու իրավունք է նվաճել նաեւ ռուսաստանցի Նիկոլայ Դավիդենկոն: Նա երեք խաղափուլում առավելության հասավ խորվաթացի Թոմի Ռոբրեդոյի նկատմամբ (1-6, 6-3, 6-3): Պայքարը շարունակում է նաեւ վերջին շրջանում մեծ վերելքով հանդես եկող Ռաֆայել Նադալը: Վերջինս պարտության մատնեց սերբ Նովակին (6-2, 6-3): Կիսաեզրափակիչի չորրորդ մասնակիցը Ֆեռնանդո Գոնսալեսն էր: Չիլիացի թենիսիստը հաղթեց արգենտինացի Խուան Իգնասիո Չելային (6-3, 6-4):

Սվեն Ֆիշերն ավարտում է ելույթները

Օլիմպիական խաղերի քառակի չեմպիոն, 36-ամյա գերմանացի բիաթլոնիստ Սվեն Ֆիշերը որոշել է հրաժեշտ տալ մեծ սպորտին: Նա մտադիր է որպես մարզական մեկնաբան աշխատել Գերմանիայի հանրային հեռուստատեսությունում: Ֆիշերը հայտարարել է, որ նման որոշում կայացնելը թեեւ դժվար էր, սակայն եկել է պահը ավարտել ելույթները եւ նոր կյանք սկսելու:

Մարզական իր հարուստ կենսագրության ընթացքում Սվեն Ֆիշերը 7 անգամ դարձել է աշխարհի չեմպիոն: Չորս անգամ մասնակցելով ձմեռային օլիմպիադաներին, նույնքան անգամ նվաճել է չեմպիոնի տիտղոսը (երկու անգամ՝ Թուրինի օլիմպիադայում, 20 կմ մրցատարածությունում եւ փոխանցումավազքում), 2-ական անգամ դարձել արծաթե եւ բրոնզե մրցանակակիր: 1997 եւ 1999 թթ., դարձել է «Բյուրեղապակյա գլոբուսի» դափնեկիր: Աշխարհի գավաթի խաղարկություններում Ֆիշերը 150 անգամ դարձել է հաղթող: Ֆիշերը նշել է, որ մարզչի աշխատանքն իրեն չի հրապուրում, ուստի Գերմանիայի հավաքականի հետ ինքը չի համագործակցի: Ներկայումս հավաքականը գլխավորում է Ֆիշերի նախկին թիմակից Ֆրանկ Ուլրիխը: Հետաքրքրական է, որ Ֆիշերը վերջին բիաթլոնիստն էր, որը մրցումների ժամանակ օգտագործում էր Արեւելյան Գերմանիայում արտադրված հրացան:

Ֆիշերից առաջ մեծ սպորտին հրաժեշտ տալու իր որոշման մասին էր հայտարարել նաեւ ֆրանսիացի բիաթլոնիստ Ռաֆայել Պուարեն: Նշված երկու մարզիկները, ինչպես նաեւ առայժմ ելույթները շարունակող նորվեգացի Ուլե Էյնար Բյորնդալենը համարվում են աշխարհի ամենահայտնի բիաթլոնիստները:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծանուցում

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿԸ

առաջարկում է բացառիկ պայմաններ

HYUNDAI

մակնիշի ավտոմեքենաների ապառիկ վաճառքի համար

Հայաստանում «Հյունդայ» ավտոմեքենաների ուղղակի ներկրող եւ միակ դիստրիբյուտոր՝

«ՄԱԳԱՍ Ինվեստ» ՓԲԸ

Պայմաններ՝ «Հյունդայ»-ի բոլոր մոդելների համար

Կանխավճար՝ 10 %

Մարման ժամկետ՝ 6 տարի

Տոկոսադրույք՝ 14 %

«ՄԱԳԱՍ ԻՆՎԵՍՏ» ՓԲԸ

հասցե՝ Աճառյան 60 հեռ/ֆաքս՝ (374-10) 581607 բջջ.՝ 091-419238, 093-659004

e-mail: magas@arminco.com

«Ի՞նչն է հուզում ինձ»

Լրագրողական մրցույթ դպրոցականների համար

UNICEF-ը եւ «Ազգ» օրաթերթը 10-16 տարեկան դպրոցականների համար հայտարարում են շարադրության մրցույթ՝ «Ի՞նչն է հուզում ինձ» վերնագրով: Հաղթողները կմասնակցեն *«Ժուռնալիստիկայի հիմունքներ եւ վարպետություն»* իննամսյա անվճար դասընթացին, իսկ նրանց աշխատանքները կտպագրվեն **«Ազգ»-ի** Մանկապատանեկան հավելվածում: Աշխատանքները **մինչեւ մայիսի 14-ը** կարող եք ուղարկել susmark2002@yahoo.com էլ.հասցեին կամ բերել խմբագրություն՝ Հանրապետության 47 հասցեով: Հետադարձ հասցեն եւ հեռախոսահամարի առկայությունը պարտադիր են:

Մրցույթի մանրամասներին կարող եք ծանոթանալ **www.azg.am** կայքէջում տեղադրված հայտարարության ծավալուն տարբերակից:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ԳՀԱՇՁԲ - 07/21 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կարիքների համար Սեւանա լճի առափնյա առաջնահերթ կառուցապատման ենթակա տարածքների /Շորժա-թերակղզի-Հայրիվանք/ գոտիավորման փաստաթղթերի լրամշակման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1100.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Երեբունու մասնաճյուղ Հ/Հ 247230066158 «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Գ.Մարկոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՊՁԲ-07/17 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ ոստիկանության կարիքների համար ավտոմեքենաների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 725 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Կ. Դումբյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 16.00-ն:

«Էկոնոմիկա եւ իրավունք» կենտրոն

«ՆՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԽԱԼՆԵՐԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ»

Ամենամսյա սեմինարներ

«Էկոնոմիկա եւ իրավունք» կենտրոն՝ Մ. Բաղրամյան 24դ, 54-24-81, 54-74-81

Աջակցենք Հին Ջուղայի խաչքարերի հատորի հրատարակմանը

Հարգարժան ընթերցող, վստահ եմ, որ մամուլից, հեռուստահաղորդումներից ու ռադիոհաղորդումներից քաջատեղյակ եք, որ վերջին 7-8 տարիների ընթացքում Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետության տարածքում հիմնահատակ ավերվեցին հայկական պատմաճարտարապետական մեծ ու փոքր հուշարձանները (վանքեր, եկեղեցիներ, խաչքարեր, տապանաքարեր), որոնց ընդհանուր թիվը անցնում է 27.000-ից: Դա մի անդառնալի կորուստ ու մշակութային նախճիր է, որը իրականացրեցին Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի իշխանությունները: Ինչպես Հայաստանը, այնպես էլ միջազգային կազմակերպությունները՝ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն, Եվրոմիությունը անզոր եղան կասեցնելու մշակութային այս եղեռնը, որի ընթացքում կործանվեցին նաեւ Հին Ջուղայի հռչակավոր գերեզմանատան 9-17-րդ դդ. շուրջ 4500 գեղաքանդակ ու քնքաշուք խաչքարերը, 10-12-րդ դդ. Սբ. Ամենափրկիչ վանքը, Պոմբլոզի ժամ եկեղեցին եւ այլ արժեքներ:

Պետականորեն իրականացված այս աննախադեպ փաստով ցնցված, 2003 թ.-ից ձեռնամուխ եմ եղել Նախիջեւանի տարածքում 40 տարուց ավելի կատարած իմ հետազոտությունների ընթացքում փաստագրած բազմահազար նյութերի հիման վրա շարադրված ուսումնասիրությունների, «Բանտված հայաշխարհ» տեսաֆիլմաշարի եւ այլ պատմաքաղաքական հատորների հրատարակման աշխատանքներին: Այդ ուղղությամբ արդեն կատարվել է զգալի աշխատանք. բարերար-մեկենասների աջակցությամբ 2004 եւ 2005 թթ. լույս են տեսել «Նախիջեւանի վիմագրական ժառանգություն» երկու ծավալուն հատորները (դեռեւս հրատարակման են սպասում այդ շարքի եւս չորս հատոր), նկարահանվել է ֆիլմաշարի 1-ին՝ «Խզված մեղեդի՝ Ջուղա» ֆիլմը:

Այժմ հրատարակման եմ պատրաստել Հին Ջուղայի խաչքարերին նվիրված մի ծավալուն պատկերագիրք (ալբոմ), որը հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով համառոտ տեքստերով ընդգրկում է շուրջ 700-ի հասնող ընտրված լուսանկարներ (90 տոկոսը գունավոր պատկերմամբ): Ծախսատաս այս հատորի հրատարակումը, որի համար անհրաժեշտ է մոտ 3,5 մլն դրամ, միայն իմ միջոցներով իրականացնելը գրեթե անհրագործելի է: Այդ իսկ պատճառով այս խոսք-խնդրանքով դիմում եմ հայ ժողովրդի պատմական արժեքների վերհանումը կարեւորող բարեգործական հիմնադրամներին, մեծահարուստներին ու գործարարներին, ազգային բարերարներին, անհատ անձանց՝ խնդրելով դրամական աջակցություն ցուցաբերել այս հատորի տպագրման համար: Ակնկալում եմ, որ կգտնվեն այսօրինակ խնդիրներով մտահոգ կազմակերպություններ ու անհատներ, որոնք իրենց հնարավորությունների սահմաններում աջակից կլինեն Հին Ջուղայի գեղակերտ խաչքարերի այս եզակի հատորը հայագիտության ու հանրությանը, ապագա սերունդներին ի պահ դնելու գործին: Մանավանդ որ այս ծավալի նյութ՝ տողերի հեղինակից բացի ոչ ոք չի կարող ներկայացնել հրատարակության:

Ձեր կողմից նախատեսվող դրամական աջակցությունները կարող եք փոխանցել այդ նպատակով բացված բանկային հաշվեհամարներով՝

ա) ՀՀ դրամով- ԱՐԴՇԻՆԻՆՎԵՍՏԲԱՆԿ, 247010011606-0200 Ա. Այվազյան,

բ) ԱՄՆ դոլար- 247010011606-0100:

Աջակցություններ ցուցաբերած կազմակերպությունների եւ անհատների վերաբերյալ ծանուցում կարվի պատկերագրքում եւ օրինակներ կտրամադրվի: Անհրաժեշտ այլ պարզաբանումների եւ կապի համար հեռաձայնել՝ 091-78-80-33, 25-58-27 (երեկոյան ժամերին):

Կանխահայտ շնորհակալությամբ

ԱՐԳԱՄ ԱՅՎԱԶՅԱՆ,
Հայագետ-նախիջեւանագետ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջարկում ենք համակարգչային ծառայություններ. օպերացիոն համակարգի տեղադրում, վիրուսների մաքրում, դիագնոստիկա, լոկալ ցանցերի տեղադրում:

Համակարգչային ուսուցում. Windows OS, տարբեր ծրագրեր: Խորացումը ըստ ցանկության:

Հեռ. 010 27 11 06, 091 71 89 03 Տիրան

e-mail: outsider1024@rambler.ru

ՎԱՐՁՈՎ ՏՐՎՈՒՄ Է

մեկ սենյականոց բնակարան Տիգրան Մեծ պողոտայում:

Զանգահարել՝ *576267* հեռախոսահամարով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կատարում եմ գրքերի, բրոշյուրների, ամսագրերի, հրավիրատոմսերի համակարգչային ձեւավորում, նախապատրաստում տպագրության:

e-mail: gev–arm@yahoo.com

Հեռ.՝ 091-21-38-19, 63-18-81 Արմեն

Գրավատների լիցենզիաների տրամադրման մասին

Կենտրոնական բանկի խորհրդի մայիսի 3-ի թիվ 102 Ա որոշմամբ «Ա. ԲԱՂՐԱՄՅԱՆ» ՍՊԸ-ին մայիսի 4-ին տրամադրվել է ԳԳ-Ե 121 գրավատան կազմակերպման լիցենզիան, իսկ մայիսի 2-ի թիվ 133 Ա որոշմամբ «ՈՍԿԵ ՇՂԹԱ» ՍՊԸ-ին մայիսի 7-ին տրամադրվել է ԳԳ-Ե 122 գրավատան կազմակերպման լիցենզիան:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.: Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 12.05.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: